

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2015

Zuzana Nováková

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra germanistiky

Diplomová práce

Standardy testování v německém jazyce

Testing standards in German language

Vypracovala: Zuzana Nováková
Vedoucí práce: doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.

České Budějovice 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích

Podpis:

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych na tomto místě poděkovala paní doc. PaedDr. Haně Andrášové, Ph.D. za odborné vedení během psaní této diplomové práce, za cenné rady, metodické vedení, připomínky, které mi pomohly při vypracování mé diplomové práce a především za to, že mi poskytla možnost zúčastnit se několika zasedání Národního institutu pro další vzdělávání, která pro mě byla obrovským přínosem.

ANOTACE

Hlavním cílem této diplomové práce je popsat vytváření a využívání standardů testování v České republice. Práce je věnována především problematice testování žáků na základních školách v oblasti cizích jazyků.

Teoretická část se zabývá standardizovaným testováním obecně. Jsou zde předloženy zásady standardizovaného testování žáků, které vznikly v evropských zemích, kde celoplošné testování žáků již probíhá. Tato část práce vychází především ze standardů rakouských a zabývá se současnou podobou testování.

V empirické části analyzuji, k jakým problémům došlo při přípravách standardů testování v České republice. V této části své diplomové práce také shrnuji, které dovednosti činí žákům největší problémy a nad kterými okruhy se rozpoutala největší diskuse. Zaměřuji se především na standardy testování německého jazyka.

ABSTRACT

The main purpose of this thesis is to describe the formulation and use of testing standards in the Czech Republic. My work is focused on the issue of pupils' testing at primary schools in foreign languages.

The theoretical part deals with testing standards in general. I present principles of pupils testing standards that have been created in several European countries. In these countries the testing of pupils has already begun. This section examines the current form of testing.

In the empirical part, I analyze the problems which occurred during the preparation of testing standards. In this part of my thesis I also summarize the skills that are difficult for pupils to gain and where we can find the most frequent errors. The focus is mainly on German language testing standards.

OBSAH

1. ÚVOD.....	10
2. TEORETICKÁ ČÁST	12
2.1 Vymezení pojmů	13
2.1.1 Standard	13
2.1.2 Deskriptor.....	14
2.1.3 Standardy vzdělávání	16
2.1.4 Standardy testování	16
2.1.5 Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	17
2.1.5.1 Společný evropský referenční rámec pro jazyky	17
2.1.6 Očekávané výstupy z RVP ZV.....	19
2.1.7 Indikátory hodnocení podle RVP ZV.....	19
2.1.7.1 Indikátory – ukázka.....	19
3. RAKOUSKÉ STANDARDY TESTOVÁNÍ.....	21
3.1 Obecné informace.....	21
3.2 Počátky testování v Rakousku.....	23
3.3 Standardy vzdělávání pro cizí jazyky	24
3.4 Funkce standardů vzdělávání.....	25
3.5 Zpětná vazba	26
3.6 Průběh testování.....	27
3.6.1 Interní testování	28
3.6.2 Externí testování	29
3.7 Ochrana údajů a oznámení výsledků žákům.....	29
3.8 Organizace testování.....	30
3.9 Vznik testovacích úloh.....	31
3.10 Typy úloh při testování.....	32

3.11	Dotazníky.....	33
3.12	Zpracování dat.....	34
3.13	Porovnání výsledků testů.....	36
3.14	Informace o výsledcích.....	36
3.14.1	Zpráva pro školu.....	38
3.14.2	Zpráva pro školské úřady	38
3.15	Podpora ve vývoji kvality.....	39
3.15.1	Funkce školy	40
3.15.2	Funkce vedení školy	41
3.15.3	Funkce školní inspekce.....	41
3.15.4	Funkce vysokých pedagogických škol	42
3.15.5	Funkce ministerstva školství, umění a kultury	42
3.15.6	Funkce institutu BIFIE.....	42
4.	CELOSTÁTNÍ TESTOVÁNÍ V EVROPĚ	43
4.1	Důvod zavedení standardů u nás i v zahraničí	43
4.2	Testování žáků z cizího jazyka v Německu	44
4.3	Kompetenční model podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky	45
5.	EMPIRICKÁ ČÁST	46
5.1	Počátky testování v České republice.....	46
5.1.1	Pilotní ověření	47
5.1.1.1	Průběh a výsledky pilotního ověření	47
5.1.1.2	Výsledky.....	48
5.1.2	První celoplošná generální zkouška	49
5.1.2.1	Základní informace	49
5.1.2.2	Příprava a průběh první celoplošné generální zkoušky	50
5.1.2.3	Spolupráce s odbornou veřejností.....	51
5.1.2.4	Cíle první celoplošné generální zkoušky	52

5.1.2.5	Problémy spojené s první celoplošnou generální zkouškou.....	53
5.1.2.6	Výsledky první celoplošné generální zkoušky.....	53
5.1.2.7	Navrhované změny	54
5.1.2.8	Závěrečná zpráva z první celoplošné generální zkoušky	56
5.1.3	Druhá celoplošná generální zkouška.....	57
5.1.3.1	Příprava a průběh	57
5.1.3.2	Struktura testových úloh	59
5.1.3.3	Závěrečné zhodnocení druhé celoplošné generální zkoušky	60
5.2	Možnosti zavedení pravidelného testování	62
5.3	Výběrové testování	63
5.4	Stop plošného testování	66
5.5	Přínos standardů testování	67
5.6	Úprava RVP ZV pro cizí jazyky	68
5.6.1	Jazyk a jazyková komunikace	71
5.6.1.1	Vzdělávací obor CIZÍ JAZYK	71
5.6.1.2	Vzdělávací obor DALŠÍ CIZÍ JAZYK	73
5.7	Problémy spojené s testováním z německého jazyka.....	74
5.7.1	Čas určený k vypracování testu.....	74
5.7.2	Slovní zásoba.....	75
5.7.2.1	UKÁZKA 1	76
5.7.2.2	UKÁZKA 2	77
5.7.2.3	UKÁZKA 3	78
5.7.2.4	UKÁZKA 4	80
5.7.3	Zadání úloh.....	81
5.7.4	Gramatika.....	81

5.7.5	Ústní zkoušení	84
5.7.6	Plošné versus výběrové testování	84
6.	ZÁVĚR	85
7.	RESÜMEE	88
8.	BIBLIOGRAFIE	90
9.	SEZNAM OBRÁZKŮ	95
10.	SEZNAM GRAFŮ	96
11.	SEZNAM TABULEK	97
12.	SEZNAM ZKRATEK	98
	PŘÍLOHOVÁ ČÁST	I
	PŘÍLOHA ČÍSLO 1: Standardy pro základní vzdělávání – Německý jazyk, Cizí jazyk, 1. stupeň, úroveň A1, Poslech s porozuměním.....	II
	PŘÍLOHA ČÍSLO 2: Standardy pro základní vzdělávání – Německý jazyk, Cizí jazyk, 2. stupeň, úroveň A2, Čtení s porozuměním	III
	PŘÍLOHA ČÍSLO 3: Standardy pro základní vzdělávání – Německý jazyk, Cizí jazyk, 2. stupeň, úroveň A2, Mluvení.....	IV
	PŘÍLOHA ČÍSLO 4: Standardy pro základní vzdělávání – Německý jazyk, Další cizí jazyk, 2. stupeň, úroveň A1, Psaní	V
	PŘÍLOHA ČÍSLO 5: Německý jazyk, test - 9. třída: A1	VI

1. ÚVOD

Téma diplomové práce „Standards testování v německém jazyce“ jsem si zvolila na základě svého dlouholetého zájmu o cizí jazyky a jejich výuku. V českém školství proběhla v posledních letech celá řada změn, jejichž cílem bylo zkvalitnění výuky. Mezi nejzásadnější změny patřila např. revize Rámcového vzdělávacího programu pro cizí jazyky, zavedení dalšího cizího jazyka na druhém stupni základní školy jako povinného nebo tvorba standardů testování. Momentálně se diskutuje o dalších navrhovaných změnách v rámci školství, které se týkají například státních maturitních zkoušek nebo přípravy inspekčního systému elektronického testování. Právě zmíněné změny patří momentálně k nejdiskutovanějším tématům českého školství, na kterých se již dlouhodobě pracuje.

Ve své diplomové práci se věnuji přípravě standardů pro testování z německého jazyka na základních školách. Výuka cizích jazyků hraje v dnešní době důležitou roli pro každého z nás. Nynější společnost na nás klade vysoké požadavky, co se vzdělání týče a znalost minimálně dvou cizích jazyků je v dnešní době téměř samozřejmostí. Současná politická situace vyžaduje dobré znalosti cizích jazyků k bezproblémovému vzájemnému soužití a komunikaci národů. Česká republika si je toho vědoma, a proto probíhá soustavně v českém školství celá řada změn, které se týkají zlepšení kvality výuky na všech základních školách a to nejen v oblasti cizích jazyků. Ministerstvo školství prosadilo zavedení dalšího cizího jazyka jako povinného, což znamená, že vedle anglického jazyka jako nejrozšířenějšího jazyka v Evropě všem žákům nejpozději od osmého ročníku základního vzdělávání přibude další cizí jazyk. Německý jazyk se díky politicko-kulturní situaci stává ve většině případů druhým cizím jazykem.

Teoretická část této práce je zaměřena na standardizované testování obecně, jak je definováno, z čeho vychází a jaké přínosy může díky testování zaznamenat školský systém. Dále se zmíním o jejich původu, vzniku a účelu nejen v České republice. Pokusím se prokázat, že standardy budou důležitou součástí českého školství, i když to s sebou ponese jisté výhody i nevýhody. V této části též předložím zásady standardizovaného testování žáků i v jiných zemích, konkrétně v Rakousku, kde testování žáků základních škol již několik let úspěšně probíhá.

V empirické části se pokusím analyzovat situaci kolem standardů v České republice. Zmíním se o současné situaci, co se vývoje standardizovaných testů týče. Dále uvedu, k jakým komplikacím došlo během příprav celoplošného testování a poukážu na problémy, které při přípravách činily všem zúčastněným největší potíže.

Jelikož tato oblast prozatím v České republice není dostatečně zdokumentovaná a prozkoumaná, budu při své práci vycházet především z rakouských standardů pro anglický jazyk.

Cílem mé práce je tedy zohlednění využití standardů testování v německém jazyce ve výuce, kde jsou cílovou skupinou všichni žáci pátých a devátých ročníků základních škol, pro které by mělo být testování povinné. Toto testování má posloužit jako zpětná vazba nejen pro pedagogy, ale i pro samotné žáky a jejich rodiče.

2. TEORETICKÁ ČÁST

V této části diplomové práce se pokusím objasnit základní pojmy tématu, mezi které patří standardy, výstupy, deskriptory, RVP a jiné. Pokusím se ukázat rozdíl mezi standardy, standardy testování a standardy vzdělávání.

Následně se tato část práce zaměřuje především na standardy testování, jejich vznik a původ. Dále pojednává o současné situaci nejen v České republice, ale i v zahraničí, konkrétně v Rakousku. Poukážu na důležitost jejich zavedení, jaký je účel jejich vytváření, kdo se na přípravě standardů testování podílí a jaký vztah má k celé situaci veřejnost.

2.1 Vymezení pojmů

2.1.1 Standard

Standard je dle kolektivu autorů Slovníku cizích slov (1966, s. 318) obecně definován jako určité kritérium, norma či měřítko. Lze ho chápat jako obecně uznávaný vzor.

Oxford dictionary (2015, online) popisuje standard jako požadovaný nebo schválený stupeň kvality nebo určitého docílení něčeho.

Standard obecně můžeme chápat podle Klimeše (1981, s. 734) jako normální nebo ustálenou normu něčeho, co tvoří základ pro hodnocení.

Dle slovníku Holuba a Lyera (1978, s. 450) je standard popsán následujícím působem: „*Standard je běžná nebo vynikající úroveň. Z anglického standard totéž ze starofrancouzského estandard.*“

Při vyhledávání definic standardů zjistíme, že se jedná o velice rozsáhlý pojem, který nachází své uplatnění v mnoha oblastech. Můžeme se s ním setkat ať už v již zmíněné oblasti pedagogických věd, tak i například v oblasti týkající se hudby, ekonomie, informatiky, jazykovědy, sportu nebo například i meteorologie. Z toho vyplývá, že s jistými standardy se můžeme setkat v běžném životě při každodenních situacích.

2.1.2 Deskriptor

Deskriptor je výraz, který je používán při popisu nějaké jednotky, může se jednat například o dokument. Pro jednu jednotku může být použito i více deskriptorů. Deskriptory se využívají při vyhledávání a zpracování informací. Deskriptor je klíčové slovo, které vystihuje obsah daného zdroje informací (Slovník cizích slov, 2006-2015, online).

Deskriptor je významné slovo nebo fráze využívaná ke kategorizaci nebo popisu textu či jiného materiálu, a to především při vytváření rejstříků a jiných informačních systémů (Dictionary, 2015, online).

Německý slovník Duden, Die deutsche Rechtschreibung (2013, online) popisuje deskriptor jako klíčové slovo nebo heslo, skrz které je charakterizován obsah určité informace.

Deskriptory lze také podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (MŠMT, Společný evropský referenční rámec pro jazyky, 2001, s. 25, online) vysvětlit jako konkretizované popisy kompetencí, podle kterých je možné odhadnout, které jazykové úkony je možné provádět na základě doposud získaných jazykových dovedností.

Jako ukázkou jsem si vybrala dovednost „PSANÍ,“ která je popsána dle jednotlivých úrovní následujícími deskriptory:

Tabulka 1: Deskriptory pro dovednost PSANÍ

	PÍSEMNÁ INTERAKCE – VŠEOBECNÁ STUPNICE
C2	<i>viz C1</i>
C1	<i>Umí se jasně a přesně vyjádřit, přičemž se pružně a účinně obrací na adresáta.</i>
B2	<i>Dokáže v písemné formě účinně podávat informace i vyjádřit své názory a dokáže na podobná sdělení reagovat.</i>
B1	<i>Dokáže sdělit informace a myšlenky týkající se jak abstraktních tak konkrétních témat, ověřit si informace a zeptat se na problémy nebo problémy poměrně přesně vysvětlit. Umí napsat osobní dopisy a poznámky, požadovat a sdělit jednoduché, bezprostředně důležité informace a vysvětlit, co považuje za důležité.</i>
A2	<i>Dokáže psát krátká frázovitá sdělení, která se vztahují k záležitostem z oblasti bezprostředních potřeb.</i>
A1	<i>Dokáže písemnou formou požádat o osobní informace nebo je předat.</i>

	KORESPONDENCE
C2	<i>viz C1</i>
C1	<i>Dokáže se v osobní korespondenci vyjádřit jasně a přesně, jazyka užívá pružně a účinně, včetně vyjádření emocí, narážek nebo vtipu.</i>
B2	<i>Dokáže v dopisech vyjádřit míru pocitu, zdůraznit důležitost událostí a zážitků z osobního hlediska a ve své odpovědi reagovat na zprávy a názory pisatele dopisu.</i>
B1	<i>Dokáže v osobních dopisech sdělit zprávy a vyjádřit myšlenky o abstraktních nebo kulturních tématech, jakými jsou hudba a filmy.</i>
	<i>Umí napsat osobní dopisy popisující zážitky, pocity a události.</i>
A2	<i>Umí napsat velmi jednoduché osobní dopisy vyjadřující poděkování a omluvu.</i>
A1	<i>Umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici.</i>

	POZNÁMKY, VZKAZY A FORMULÁŘE
C2	<i>viz B1</i>
C1	<i>viz B1</i>
B2	<i>viz B1</i>
B1	<i>Dokáže zaznamenat vzkazy týkající se dotazů a vysvětlení problémů.</i>
	<i>Dokáže napsat krátká sdělení obsahující jednoduché informace bezprostředně důležité pro přátele, pracovníky ve službách, učitele a ostatní lidi, kteří jsou součástí jeho/jejího každodenního života, a srozumitelně přitom vyjádří, co považuje za důležité.</i>
A2	<i>Dokáže zaznamenat krátký vzkaz za předpokladu, že může požádat o zopakování a přeformulování. Umí napsat krátké jednoduché poznámky a sdělení týkající se jeho/jejích základních potřeb.</i>
A1	<i>Dokáže zapsat čísla a data, své vlastní jméno, národnost, adresu, věk, datum narození nebo příjezdu do země atd., např. při vyplňování dotazníku v průběhu registrace v hotelu.</i>

Zdroj: MŠMT, Společný evropský referenční rámec pro jazyky, 2001, online, s. 85-86.¹

---

¹ Všechny tabulky, grafy a obrázky byly přizpůsobeny tisku, a proto se mohou mírně lišit od originálu.

2.1.3 Standardy vzdělávání

„Standardy pro základní vzdělávání představují minimální cílové požadavky na vzdělávání, které jsou závazně formulované v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Standardy konkretizují pomocí tzv. indikátorů obsah očekávaných výstupů a stanovují minimální úroveň jejich zvládnutí. Školy tak mají prostřednictvím těchto standardů definovanou minimální úroveň vzdělání v uvedených vzdělávacích oborech“ (MŠMT, Vzdělávací standardy, 2013-2015, online).

Rakouský institut „Das Bundesinstitut für Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens,“ dále jen BIFIE, hovoří o standardech jako o konkrétně formulovaných učebních výsledcích, které se dají odvodit z učebních plánů. Pevně stanovují kompetence, které by žáci měli získat na konci určitého ročníku a daného předmětu. Jedná se o schopnosti, znalosti a stanoviska, která mají význam pro další vzdělání v oblasti školství a profese. Během vyučování by si měl každý žák osvojit jisté dovednosti neboli kompetence, které standardy popisují jako výsledky žáků.

Standardy vzdělávání popisují žádaná učební stanoviska a umožňují tak dosažení srovnatelných a transparentních, neboli snadno pochopitelných vzdělávacích cílů. Pomáhají vyučujícím k lepší orientaci v učivu, například v časovém rozvržení či v konkretizaci vytyčení cílů, jakých znalostí by žáci měli dosáhnout v daném ročníku apod. Standardy a učební plány by v žádném případě neměly zaujmout pozici konkurenta či si protiřečit, naopak by se měly doplňovat, a to pouze v pozitivním směru (BIFIE, Bildungsstandards, 2011-2015, online).

2.1.4 Standardy testování

Standardy testování mají za úkol napomoci školám, učitelům, žákům a rodičům během naplňování vzdělávacích cílů. Standardy jsou využity k přípravě testů pro žáky 5. a 9. ročníků. Zjištěné výsledky nemají sloužit k sestavování přehledu úspěšnosti jednotlivých škol. Hlavním cílem tvorby standardů testování bylo zajištění zpětné vazby pro školy a zkvalitnění vzdělávacího systému (MŠMT, Standardy pro základní vzdělávání, 2013-2015, online).

2.1.5 Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (NÚV, RVP ZV, 2013, online) představuje hlavní kurikulární dokument, který vychází z Nové strategie vzdělávání.² RVP ZV popisuje klíčové kompetence a jejich souvislost s obsahem a cíli vzdělávání. Podrobně formuluje očekávané úrovně, které jsou určeny pro všechny žáky v jednotlivých etapách studia. RVP ZV dále podporuje školní autonomii a odpovědnost učitelů za dosažené výsledky jejich žáků. RVP ZV obsahuje vše, co je nezbytně nutné k povinnému základnímu vzdělání žáků a měl by být východiskem pro další, tedy střední vzdělávání. Právě pro střední školy je závazný při přijímacích řízeních. Tento dokument konkretizuje klíčové kompetence, kterých by měli dosáhnout všichni žáci při ukončení základního vzdělávání. Součástí je vymezení vzdělávacích obsahů a zařazení průřezových témat. Dokument podporuje celkový přístup k uskutečnění obsahů vzdělávání, tedy odlišné metody a formy výuky, zabývá se individuálními potřebami žáků, vybírá vhodné metody propojování vzdělávacích postupů nebo napomáhá s modifikací obsahů žákům se speciálními potřebami.

2.1.5.1 Společný evropský referenční rámec pro jazyky

Společný evropský referenční rámec pro jazyky (MŠMT, Společný evropský referenční rámec pro jazyky, 2001, s. 1-7, online) popisuje, co je potřeba se naučit, abychom byli schopni používat jazyk ke komunikaci. Zabývá se dovednostmi a znalostmi, které je nutno rozvíjet, aby byli studenti schopni jednat v cizím jazyce efektivně. Během učení se jazykům dochází k jistým postupům a pokrokům a právě tyto dosažené úrovně jsou v Rámci definovány. Společný evropský referenční rámec nám také poskytuje všeobecný základ pro zpracování jazykových materiálů, učebnic či zkoušek v celé Evropě.

Jedná se o dokument, který byl vypracován z podnětu Rady Evropy na základě výzkumu trvajících přes 20 let. Jeho hlavním cílem je poskytnout koherentní,

---

² Nová strategie vzdělávací politiky České republiky [online]. [cit. 2015-06-29]. Dostupné z: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf

komplexní a transparentní základ pro vývoj kurikulí, jazykových sylabů, učebnic a zkoušek ve všech zemích spadajících pod Evropskou unii. Tento dokument momentálně můžeme spatřit ve třiceti devíti jazykových verzích. Do českého jazyka byl přeložen pod názvem „Společný evropský referenční rámec pro jazyky: učení, vyučování, hodnocení (dále jen SERR),“ vycházející z původního názvu „Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CERF).“ Je zajímavé zmínit, že díky rozmanitosti každého jazyka nebyl překlad do českého jazyka vůbec jednoduchý. V mnohých případech bylo těžké najít vhodný český ekvivalent. Největší potíže paradoxně způsobovalo při překladech nejfrekventovanější slovo „žák.“ V anglickém i německém jazyce je zásadní rozdíl mezi slovem žák a student. Zatímco žák/a pupil/ der Schüler/die Schülerin jsou výrazy spadající do základního vzdělání, a student/der Student/die Studentin se týkají pouze vzdělání vyššího. V České republice tento rozdíl až tak nevnímáme, přesto se překladatelé rozhodli užívat jednotný název student.

Společný evropský referenční rámec by měl sloužit jako jeden ze základních podkladů k přípravě jazykového testování z pohledu obsahu zkoušek a kritérií hodnocení. Dále jsou v dokumentu uvedeny plány jazykových programů, tedy jejich obsahy, cíle a propojení učiva. SERR se zaměřuje i na autoregulované učení. Vyžaduje, aby si sám student zadával určité smysluplné cíle a budoval si vědomě pohled na dosažené znalosti. Důležitou roli hraje i výběr materiálů a v neposlední řadě sebehodnocení.

2.1.6 Očekávané výstupy z RVP ZV

Výstupy jsou očekávané výsledky vycházející z Rámcového vzdělávacího programu. Nabízejí konkrétně formulované učební požadavky, které by měly napomoci jak učitelům, tak i samotným žákům s orientací v učivu. Zjednodušeně řečeno nám výstupy napovídají, co má žák na konci určitého období znát a umět, jakých by měl dosáhnout dovedností. Očekávané výstupy jsou přesně popsány a rozpracované na optimální úrovni, která je žádoucí. Každý očekávaný výstup napoví vyučujícím, jakým směrem by se jeho výuka měla ubírat a co by každý žák měl dokázat. Výstupy jsou dále konkretizovány tzv. indikátory, které stanovují minimální úroveň. (MŠMT, Konkretizované očekávané výstupy RVP PV, 2013-2015, online).

2.1.7 Indikátory hodnocení podle RVP ZV

Indikátory neboli ukazatelé mají za úkol popsat, jak dobře a na jaké úrovni má žák danou činnost dokázat. Výstupy nám na rozdíl od indikátorů říkají, co má žák umět. Indikátory jsou zpřesněné požadavky kladené na žáka.

2.1.7.1 Indikátory – ukázka

Jako příklad indikátorů a výstupů jsem zvolila konkrétní podobu ukázkové úlohy ze Standardů testování pro německý jazyk, úroveň A1, 5. ročník, oblast poslech s porozuměním. Při srovnání této ukázkové úlohy s ostatními úlohami uvedenými v příloze mé diplomové práce je z obrázku možné vyčíst, že indikátorů může být libovolné množství.

Obrázek 1: Poslech s porozuměním

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-1-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 2. žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 3. žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost)
Ilustrativní úloha	<p>Poslechni si text dvakrát. Potom doplň do textu chybějící slova.</p> <p><u>Das bin ich</u></p> <p>Hallo! Ich heiße Bettina und bin 11 _____ alt. Ich wohne mit meiner Familie in Salzburg. Mein Vater ist Arzt und meine _____ ist Lehrerin. Ich habe eine Schwester. Sie _____ Maria und ist erst 5 Jahre alt. Ich habe viele Hobbys. Ich _____ gern und mache Sport. Oft fahre ich Inliner oder _____ Tennis.</p>
Poznámky k ilustrativní úloze	CJ-5-1-02.1 Zdroje obrázků: Salzburg: [cit. 2013-07-24]. Dostupný pod licenci Creative Commons na www: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:SalzburgerAltstadt02.JPG>
Další poznámky:	Transkripce textu: Das bin ich Hallo! Ich heiße Bettina und bin 11 Jahre alt. Ich wohne mit meiner Familie in Salzburg. Mein Vater ist Arzt und meine Mutter ist Lehrerin. Ich habe eine Schwester. Sie heißt Maria und ist erst 5 Jahre alt. Ich habe viele Hobbys. Ich singe gern und mache Sport. Oft fahre ich Inliner oder spiele Tennis.

Zdroj: MŠMT, Stadardy NJ, 2013, online, s. 178.

3. RAKOUSKÉ STANDARDY TESTOVÁNÍ

3.1 Obecné informace

Jelikož funkce standardů v České Republice nebyla přesně vymezena, vycházela jsem při své práci převážně z rakouských standardů, kde testování žáků na základních školách a nižších ročnících gymnázií již několik let probíhá. Zabývám se převážně analýzou testování cizího jazyka v Rakousku, tedy anglického jazyka.

V Rakousku jsou patrné snahy o reformu školství od roku 2000, kdy Rakousko nedosáhlo uspokojivých výsledků v rámci mezinárodního průzkumu znalostí žáků. Ústředním dokumentem rakouské reformy jsou tzv. „Bildungsstandards,“ které jsou rakouským ekvivalentem českým rámcových vzdělávacích programů (RVP, Rakouské vzdělávací standardy, online).

Tato kapitola, která se týká testování cizích jazyků v Rakousku, byla zpracována podle internetových stránek institutu BIFIE, který se zabývá výzkumem ve vzdělávání, inovacemi a rozvojem rakouského školství (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online).

Rakouské standardy popisují požadované učební výsledky na konci 4. a 8. ročníků základních škol a nižších ročníků gymnázií³ a stanovují pevné cíle, které by měly vyučujícím pomoci především při plánování učiva. Pravidelné přezkoušení podává informaci o kvalitě vyučování a ukazuje, zda byly žákům zprostředkovány požadované kompetence, kterých by měli všichni dosáhnout. Právě osvojení si základních kompetencí je jedním z hlavních důvodů zavedení standardů testování ve školství.

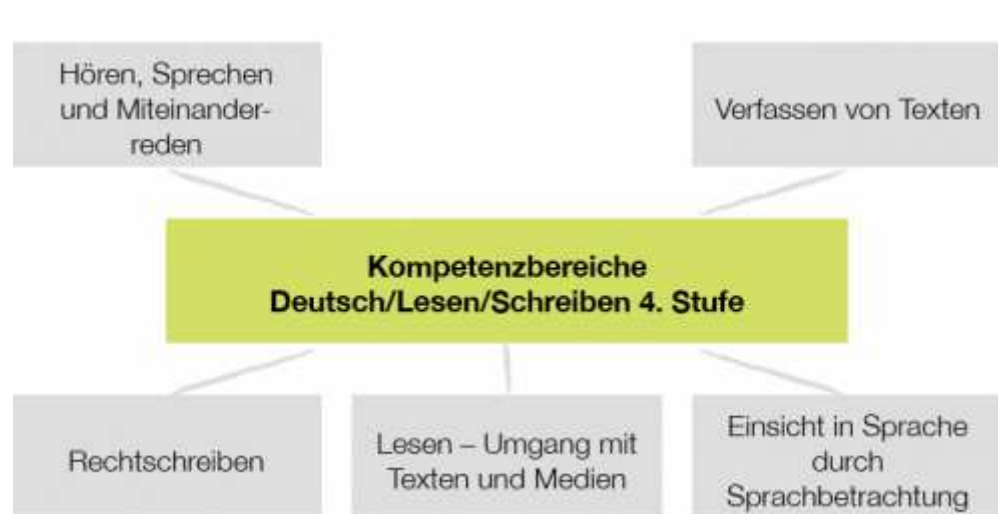
V Rakousku jsou předepsané standardy pro následující předměty:

1. 4. ročník: matematika, německý jazyk (mateřský jazyk) – čtení, psaní
2. 8. ročník: matematika, německý jazyk, 1. cizí jazyk

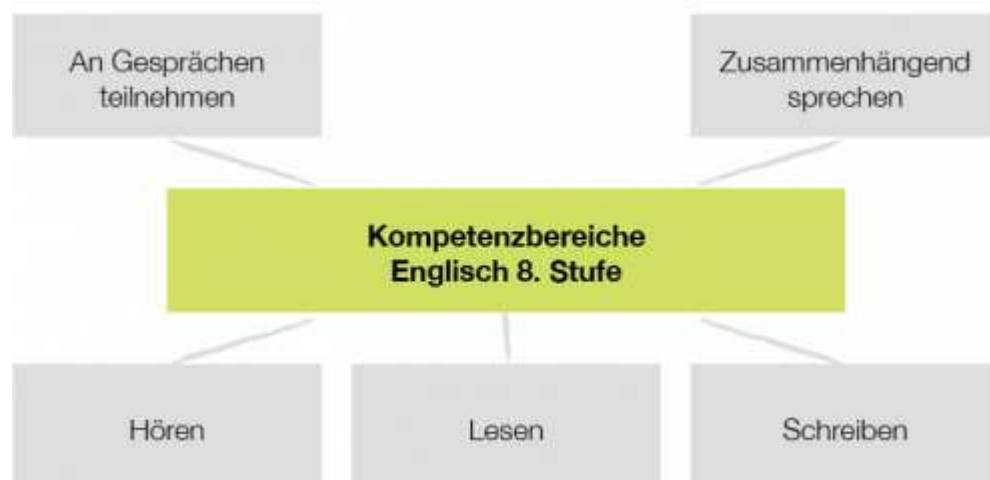
³ Dále uvádím pouze 4. a 8. ročník.

Obrázek 2: Kompetenční model, německý jazyk, 4. třída

Zdroj: BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 7.

Obrázek 3: Kompetenční model, anglický jazyk, 8. třída

Zdroj: BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 10.

3.2 Počátky testování v Rakousku

Testování žáků bylo v Rakousku zavedeno postupně. Ve školním roce 2011/2012 se týkalo pouze žáků 8. tříd a v roce 2012/2013 se zahájilo celoplošné testování i ve 4. třídách. Cílem testování je objektivní ověření získaných dovedností během studia a následným porovnáním s tzv. standardem.

Jak již bylo zmíněno, testování se týká všech žáků 4. a 8. ročníku, a to jak ve státních, tak na soukromých školách. Výjimku tvoří pouze žáci buď s mimořádným talentem nebo naopak žáci s tělesným či mentálním postižením. Dále do této oblasti spadají i žáci, kteří se učí podle individuálních plánů.

Z personálních a organizačních důvodů se povinné testování na všech školách netýká dílčí dovednosti z jazyků - mluvení, která je přezkoušena pouze na cca 100 vybraných školách.

Testování se provádí rozděleně, podle předmětů. Znamená to, že v jeden školní rok nejsou žáci zkoušeni z více jak jednoho předmětu. Od roku 2011/2012 se každý rok škola účastní pouze jednoho přezkoušení. Tento cyklus začal v roce 2012 následovně:

Obrázek 4: Cyklus testování na školách

	2012	2013	2014
8. Schulstufe (HS/AHS-USt.)	Überprüfung Mathematik	Überprüfung Englisch	Überprüfung Deutsch
	1. Zyklus 8. Schulstufe		
4. Schulstufe (Volksschule)		Überprüfung Mathematik	Überprüfung Deutsch
	1. Zyklus 4. Schulstufe		

Zdroj: BIFIE, Überprüfungszyklus, 2011-2015, online.

Na testování je zpravidla vyhrazen jednotný den pro celé Rakousko, většinou na přelomu dubna a května. Výjimku tvoří pouze žáci 4. tříd při testování dílčích dovedností čtení a psaní z německého jazyka, které je rozděleno do dvou termínů v rozmezí dvou týdnů. Důvodem je možné přetížení a náročnost. Další výjimku tvoří již

zmíněné testování dílčí dovednosti mluvení, a to jak v německém, tak anglickém jazyce. Toto přezkoušení není možné z časových důvodů zvládnout, proto je na něj vyhrazen zpravidla cca jeden měsíc, a týká se pouze vybraného vzorku škol, nikoli celoplošného testování.

Od školního roku 2011/2012 je ročně testováno přibližně 90 000 žáků 8. ročníků na cca 1430 školách. Od roku 2012/2013 je to 85 000 žáků 4. ročníků z 3 220 škol. Dohromady se tedy během jednoho „testovacího“ roku, například roku 2012/2013, přezkoušelo 4 600 škol s více jak 8 000 třídami a 180 000 žáky, kteří získali zpětnou vazbu o jejich dosaženém výsledku.

Během tohoto tříletého období, kdy v Rakousku probíhá celoplošné testování, měly školy možnost vznést připomínky, co se vývoje a kvality systému testování týče (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online).

3.3 Standardy vzdělávání pro cizí jazyky

Informace, které zmiňuji v následujících kapitolách, vycházejí z rakouské příručky, ze které jsem během psaní čerpala a kde je funkce standardů důkladně popsána (BIFIE, Praxishandbuch, 2011, online).

Standardy pro cizí jazyky pevně stanovují, jaké kompetence by měli žáci na konci osmého ročníku získat v předmětu anglický jazyk. Koncentrují se především na klíčové oblasti vyučovaného předmětu a popisují očekávané učební výsledky na základní úrovni.

Základní úroveň byla stanovena pod dohledem pracovních skupin zabývajících se standardy v oblasti cizích jazyků s ohledem na učební plány a především v souladu s Evropským společným referenčním rámcem pro jazyky. Do standardů byly zahrnuty jak praktické zkušenosti z pedagogické praxe, tak obsahy atestovaných učebnic pro výuku cizích jazyků.

Vzdělávací standardy pro cizí jazyky jsou definovány jako nástroj k popsání určité dosažené výkonnostní úrovně, která by v převážné většině měla být dosažena u žáků na základních školách a školách se všeobecným zaměřením na konci osmého ročníku.

Jazykové kompetence popsané ve standardech jsou spojené s ilustračním příkladem. Tyto příklady nám napomáhají při výběru konkrétních cvičení v praxi. Aby se vyučující mohli začít připravovat na dosažení vytyčených cílů spojených se standardy už od počátku druhého stupně výuky, byly zpracovány ilustrační úlohy i pro páté až sedmé ročníky.

Ve smyslu co možná nejtransparentnější a nejkompexnější spolupráce všech účastníků jsou standardy pro cizí jazyky zpřístupněné všem školským institucím (BIFIE, Praxishandbuch, 2011, online, s. 7).

3.4 Funkce standardů vzdělávání

Ověření standardů vzdělávání díky vlastní evaluaci a vnější kontroly ukazuje, do jaké míry jsou získané kompetence žáků dostačující a naopak, na kterých oblastech se musí ještě zapracovat. Na základě získaných výsledků by se školy měly zaměřit na ty oblasti, které se ukázaly jako problémové.

Standardy vzdělávání plní mimo funkce nástroje vzdělávací politiky (zpětná vazba) důležitou roli při plánování a řízení výuky. Pomáhají především vyučujícím zharmonizovat jejich práci v hodinách s konkrétními učebními cíli a očekávanými výsledky žáků. Východiskem tohoto procesu musí být reflexe používaných metod během výuky, kdy je důležité zaměřit se na následující otázky:

1. Kde se nacházím já jako učitel/učitelka se svojí výukou?
2. Kde se nachází moji žáci v jejich učebním procesu?
3. Které kompetence opravdu zprostředkovávám svým žákům?
4. Která opatření musím jako vyučující prosadit, aby žáci dosáhli na konci osmého ročníku požadovaných výsledků?
5. Která z těchto opatření mohu prosadit sám/sama a která vyžadují spolupráci ostatních (např. kolegů/kolegyň, vedení školy či jiné školní instituce)?

Z hlediska pedagogické funkce nabízejí vzdělávací standardy pro cizí jazyky tzv. pomocnou ruku k objasnění stanovení cílů ve výuce a poskytují důležitý podklad po celou dobu vyučovacího procesu. Nepředepisují ani neomezují výběr používaných metod a ani individuální plánování výuky.

Ověření výsledků poměřuje stav kompetencí žáků v určitém období a nabízí možnost porovnání výsledků s ostatními třídami, školami a dalšími oblastmi. Přezkoušení je plnohodnotným nástrojem, co se zajištění kvality týče (BIFIE, Praxishandbuch, 2011, online, s. 7-8).

3.5 Zpětná vazba

Přezkoušení nám poskytuje evaluaci a objektivně testuje úroveň kompetencí, které by měl každý žák do čtvrtého, příp. do osmého ročníku získat. Výsledky přezkoušení obdrží jak žáci, tak učitelé, ředitelé škol i školská správa. První přezkoušení v Rakousku se konalo v květnu 2012, kdy byli testováni všichni žáci osmých ročníků z matematiky, v následujících letech přibýlo testování i z anglického a německého jazyka.

Standards popisují žádoucí učební výsledky velice konkrétně a detailně. Přezkoušení se týká takových úloh, které jsou bez problémů testovatelné a porovnatelné s vytyčenými cíly zkoumaných předmětů. Přezkoušení poskytuje pravidelné výsledky týkající se dosažených kompetencí žáků. Výsledky jsou nezbytné jak pro účely směřování a plánování výuky, tak pro kvalitu a jistotu ve vzdělávání. Podle nařízení týkajících se standardů jsou od školního roku 2011/2012 zavedeny v osmých ročnících a od školního roku 2012/2013 také ve čtvrtých ročnících. Cílem je, aby bylo možné získané kompetence v daných ročnících objektivně popsat a porovnat se žádoucími standardy. Přezkoušení standardů a následná zpětná vazba by měla pomoci každé škole ke zvýšení kvality a vývoje vzdělávacích procesů.

Předpokládá se, že žáci vždy obdrží po zpracování výsledků objektivní zpětnou vazbu a informace o dosažených znalostech v porovnání se všemi ostatními žáky. Naopak pedagogové získají výsledky jejich skupiny a zpětná vazba jim napomůže k tomu, aby mohli uvažovat například o oblastech, které činily žákům největší problémy a jak by se jim bylo možné vyhnout. Ředitelé škol obdrží výsledky jejich školy a jednotlivých skupin a s tím uvedenou analýzu silných a slabých stránek, která napomůže optimalizaci prosazení lepších školních výsledků. Školská správa získá výsledky škol v jejich regionu, aby mohla podporovat jejich kvalitnější vývoj. Tyto

výsledky obsahují pouze dosažené výsledky škol a jednotlivých tříd, nikoli jednotlivých třídních skupin

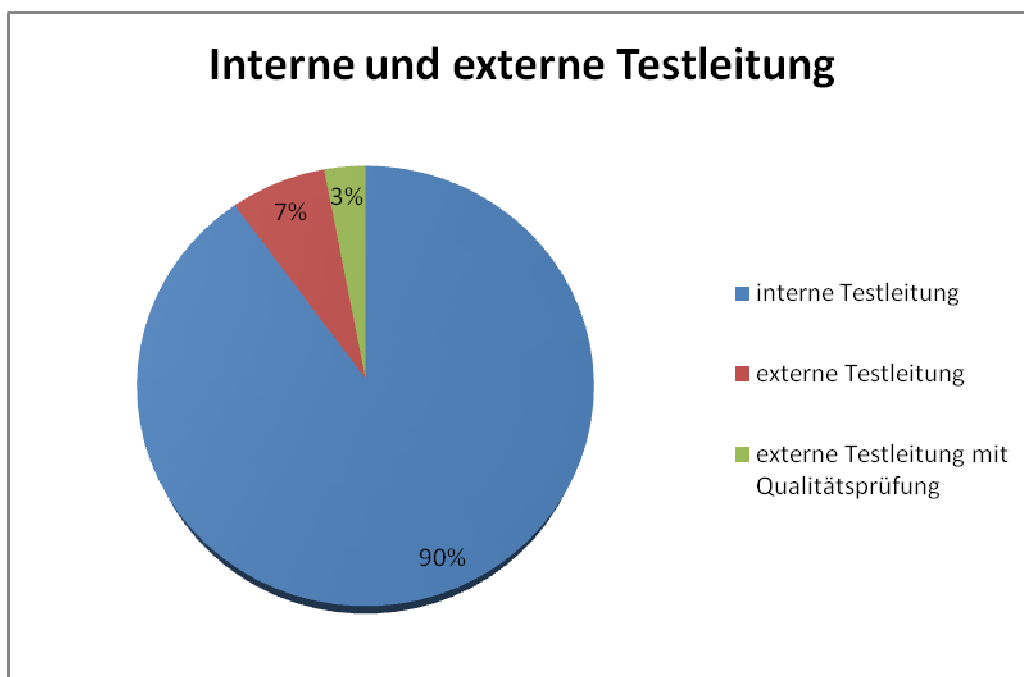
Výsledky testování přispějí mimo jiné k rekapitalizaci národního sledování v oblasti vzdělávání. V centru stojí touha po kontinuálním vylepšení kvality v oblasti školství (BIFIE, Überprüfung und Rückmeldung, 2011-2015, online).

3.6 Průběh testování

Pro objektivní porovnání výsledků testování (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 21-23) je důležité, aby byly vytvořeny stejné podmínky pro všechny žáky. To je jeden z hlavních důvodů, proč jsou testy standardizované. Znamená to, že instrukce, čas určený na test a samotný průběh testu je přesně určený a musí se řídit předem danými kritérii. Vyhodnocení výsledků vždy probíhá na centrále BIFIE v Salzburgu. Před samotným zadáním testu je nezbytně nutné proškolení osob, většinou pedagogických pracovníků, kteří budou průběh celého testování mít pod kontrolou.

Rozlišujeme dva základní způsoby zadávání testů, mezi které patří interní, nejfrekventovanější, a externí, které není až tak časté. Procentuelní porovnání znázorňuje graf níže. Z grafu je zřejmé, že interní způsob zadávání testů je nejběžnější.

Graf 1: Způsob zadávání testů

Zdroj: BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 22.

3.6.1 Interní testování

Spolkové ministerstvo pro vzdělávání v Rakousku⁴ (Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur) rozhodlo, že testy budou zadávány samotnými pedagogy jednotlivých škol, o kterých rozhodne vedení školy. Výběr pedagogického dozoru pro každou třídu se ale musí řídit dvěma hlavními body. První zásadou je, že ve čtvrtých ročnících nesmí testy zadávat samotný vyučující této třídy. Druhou podmínkou je, že v osmých ročnících nesmí testy zadávat vyučující, který v této třídě vyučuje právě testovaný předmět i kterýkoliv jiný.

Výjimku tvoří pouze malé školy, kde není možnost výběru pedagogů. V takovýchto případech je nutné zajistit, aby každý žák, kterého se testování momentálně netýká, byl v jiné třídě pod dohledem jiné dospělé osoby.

---

⁴ Dále uvádím pouze název Rakouské ministerstvo školství.

Aby se testování na školách mohlo uskutečnit, musí se pedagogičtí pracovníci zúčastnit speciálního školení, které se koná na pedagogických vysokých školách pod dohledem vyškolených osob pod záštitou ministerstva školství. Pedagogové mají na starost i administrativní úkony spojené s testováním. Za přesné dodržování předepsaných kritérií je zodpovědné vedení školy, které tím získá následně zpětnou vazbu o dosažených výsledcích na jejich škole.

3.6.2 Externí testování

K zajištění kvality testování je zhruba 7 % tříd vybráno náhodně ministerstvem školství k tzv. externímu testování. Při tomto druhu zkoušení je test zadáván pedagogem z jiné školy. Další 3 % škol jsou při testování pozorovány kontrolory také z jiných pracovišť. Jako ostatní pedagogové se i oni musí zúčastnit speciálního školení. Jejich úloha spočívá v kontrole zadávání testování, zda se jedná opravdu o standardizovaný test, jak jsou dodržována předem stanovená pravidla apod. Způsob tohoto druhu testování má za úkol přispět k ohodnocení kvality a optimalizaci procesu testování.

3.7 Ochrana údajů a oznámení výsledků žákům

Nařízení týkající se vzdělávacích standardů pevně stanovují, že výsledky jednotlivých žáků nesmí být sděleny žádné jiné osobě, ale pouze žákům samotným. Každý žák získá vlastní kód, pod kterým má možnost ještě zhruba půl roku po testování nalézt své výsledky na internetu. Je důležité, aby si žáci tento kód pečlivě uschovali, jelikož BIFIE nemá možnost opětovného přiřazení ke konkrétní osobě či konkrétnímu jménu. Institut BIFIE manipuluje výhradně se speciálními čísly, které přiřadí každému žákovi škola. Tato čísla neboli kódy přiděluje BIFIE pouze školám a třídám, nikoli jednotlivých žákům. Znamená to, že BIFIE nemá v žádném případě přístup k jednotlivým jménům, na rozdíl od školy, která kódy sice přiřazuje, ale nedisponuje s výsledky testování (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 22-23).

3.8 Organizace testování

Cílovou skupinou testování jsou všichni žáci 4. a 8. ročníků ZŠ. Výjimku tvoří pouze žáci, které jsem zmiňovala v předešlé kapitole. Při zadávání testu je ve třídě zpravidla přítomna vedle žáků jedna dospělá osoba, která dohlíží na celý průběh. K realizaci testování je každý rok stanoven jeden den (většinou na přelomu dubna a května), kdy testování probíhá celoplošně po celé zemi na všech školách. Ministerstvo školství o tomto termínu včas informuje, nejpozději se začátkem školního roku.

V den testování se pro žáky nic nemění a testování začíná jako každý jiný vyučovací den v dopoledních hodinách dle rozvrhu. Materiály potřebné k testu obdrží každý zadavatel v předstihu v uzavřeném boxu, který je odeslán z BIFIE do rukou ředitele školy. Společně s ním otevírá zadavatel zapečetěné obálky v den testování. Každý zadavatel obdrží pouze obálky určené pro jeho skupinu společně s pracovními listy a speciálními kódy každého žáka. Toto přiřazení ke jménům vzniká na bázi seznamu, které vytváří vedení školy.

Na začátku obdrží žáci všeobecné informace týkající se instrukcí spojených s testováním. Uspořádání testování je rozděleno do několika fází, záleží na testovaném předmětu. Do průběhu testu jsou zařazeny i odpovídající přestávky potřebné k odpočinku, které bývají zpravidla desetiminutové. Před každou z fází žáci obdrží specifické informace o obsahu testu, správném načasování a rozvržení jednotlivých úkolů a o tom, jaké druhy a formy cvičení se v testu nacházejí.

Obrázek 5: Průběh testování

Zdroj: BIFIE, Ablauf der Überprüfung, 2011-2015, online.

Maximální doba určená k testování v jeden den je pro žáky 4. ročníků 80 minut, pro žáky 8. ročníku je to maximálně 120 minut. Může se zdát, že čas věnovaný

testování je příliš krátký. Na druhou stranu je důležité, aby žáci nebyli přetěžováni a na svůj výkon se mohli maximálně soustředit. Nicméně během testovací doby je od každého žáka získáno dostatečné množství informací, a tudíž je možné výsledky objektivně posoudit. Spolehlivé výsledky obdrží nejenom žáci, ale i vyučující a vedení školy. V úplném závěru jsou žáci požádáni o vyplnění krátkých dotazníků (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 23).

3.9 Vznik testovacích úloh

BIFIE nese zodpovědnost za vznik jednotlivých složek testů, na kterých se podílí ve spolupráci s mnoha pedagogickými pracovníky. Nejedná se pouze o vyučující daného předmětu, ale i o didaktické pracovníky, kteří celý proces vytváření doprovázejí a podporují z hlediska jejich oborového zaměření. Vytváření testovacích úloh je dlouhodobý proces. Každá z úloh podstupuje rozsáhlému prozkoumání dříve, než bude testována samotnými žáky. Tento proces zaručuje kvalitu standardů.

Jednotlivé testovací složky jsou zařazeny do tzv. testovacích bloků, které tvoří výsledný test. Všechny tyto bloky by měly mít přibližně stejnou délku, co se obsahu týče, a jejich vypracování by mělo zabrat přibližně stejný čas. Při sestavování jednotlivých bloků je důležité dbát na rozmanitost úloh. Využití rozdílných forem testovacích složek s sebou nese mnohé výhody. Odkryje se tak především ze široka míra zvládnutí učiva a žáci se vyvarují pouhému přepisování (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 24).

3.10 Typy úloh při testování

V rámci testování musí žáci plnit rozdílné typy úkolů. Při sestavování testů se dbá na to, aby se všechny typy úloh pokud možno rovnoměrně prolínaly. Jedná se o následující typy úloh:

1. Úlohy s otevřenou odpovědí, ve kterých mají žáci svobodnou volbu. Znamená to, že je pouze na jejich vlastním uvážení, jakou odpověď si vymyslí a vytvoří. Každý žák může danou otázku vyřešit podle svého, může například odůvodnit své názory a jejich způsoby řešení.
2. Úlohy s polootevřenou odpovědí, které přenechávají také možnost vytváření si odpovědí samotným žákům. Na rozdíl od předešlých úloh s otevřenou odpovědí je v tomto případě přesně dané, jaká odpověď je správná a jaká je považována za chybnou. Tento druh cvičení vyžaduje po žácích většinou pouze krátké odpovědi, zpravidla se jedná o doplnění čísla nebo jednoho slova. Texty s vynechanými slovy k vyplnění patří mezi speciální druh úloh s polootevřenou odpovědí.
3. Úlohy s uzavřenou odpovědí, které nabízejí žákům výběr z několika předepsaných možností ke každé otázce. Tyto úlohy patří mezi pedagogy k těm oblíbenějším, jelikož jsou nenáročné, co se kontroly týče. Patří mezi ně:
  - Úlohy typu ano/ne, správně/špatně, které nabízejí pouze dvě varianty odpovědí, z nichž jedna je ta správná. Při tomto druhu cvičení žáci mají často tendenci správnou odpověď pouze tipovat, proto by mělo být využíváno pouze příležitostně.
  - Úlohy s výběrem z více odpovědí, kde mají žáci za úkol vybrat pouze jednu variantu, kterou považují za správnou ze všech daných odpovědí.
  - Úlohy, ve kterých musí žáci uspořádat dané části textu tak, aby na sebe navazovaly a dávaly smysl.
  - Úlohy, kde musí žáci přiřadit k jednotlivým pojmům správný nadpis nebo popis (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 25).

Obrázek 6: Ukázková úloha z anglického jazyka: Multiple choice

Read this text.

Sandina Bakery & Cafe, Miami

We are looking for waiters.
Must be a team player, punctual, friendly, and willing to provide excellent service.

We serve Breakfast, Lunch, Dinner Monday – Sunday.
Open 6am – 8pm.
Apply direct in shop.

What does this text tell you?

Put a cross next to the right answer ☒

This bakery needs help.

This bakery is open 24 hours a day.

This bakery serves excellent food.

Zdroj: BIFIE, Bildungsstandards, Beispielitem Englisch, 2014, online, s. 8.

3.11 Dotazníky

Součástí testování jsou také tzv. kontextové dotazníky, které jsou vyplňovány v úplném závěru. Dotazníky mají za úkol poskytnout informace o tom, které faktory mohou přispět k získání dovedností. Kontextové dotazníky mají vysvětlující, popisující a identifikační funkci.

1. Vysvětlení žákových výsledků

Informace získané z kontextových dotazníků doplňují konečné výsledky testů. Umožňují nám získat podrobnější informace o školních i mimoškolních faktorech ovlivňující výkony žáka. Dále přihlížejí ke zpětné vazbě směřované na systém, školu, vyučující a samotné žáky. Všechny tyto nashromážděné informace umožňují spravedlivé porovnání výkonů žáků. Mnohdy se totiž na výsledcích podílejí faktory, které

mohou výsledky žáků zásadně ovlivnit, ale do kterých učitel nemůže nijak zasáhnout. Dále jsou porovnávány jednotlivé školy a třídy, ve kterých učení a vyučování probíhá za podobných podmínek.

2. Popis podmínek k učení

Kontextové dotazníky napomáhají vystihnout podmínky k učení jak na školní, tak i mimoškolní úrovni. Netýkají se tedy pouze žáků, ale i rodičů, zákonných zástupců, učitelů nebo vedení školy.

3. Identifikace skupin

Kontextové dotazníky umožňují poskytnout identifikaci podskupin a jejich analýzu (např. podle pohlaví). Analýza tvoří základ pro cílený rozvoj kvality od sídla školy až po její systém.

Popis podmínek pro učení, zpětná vazba týkající se ovlivňujících faktorů a identifikace podskupin mají za úkol přispět získanými informacemi z kontextových dotazníků k tomu, aby získané výsledky napomohly k rozvoji kvality na školách.

K vyplnění dotazníků je pro žáky vyhrazený čas cca 20 minut. Rodiče, zákonní zástupci, učitelé a vedení škol mají na zpracování zpravidla 30 minut. Dotazníky týkající se žáků 4. ročníků vyplňují spolu se žáky rodiče (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 32).

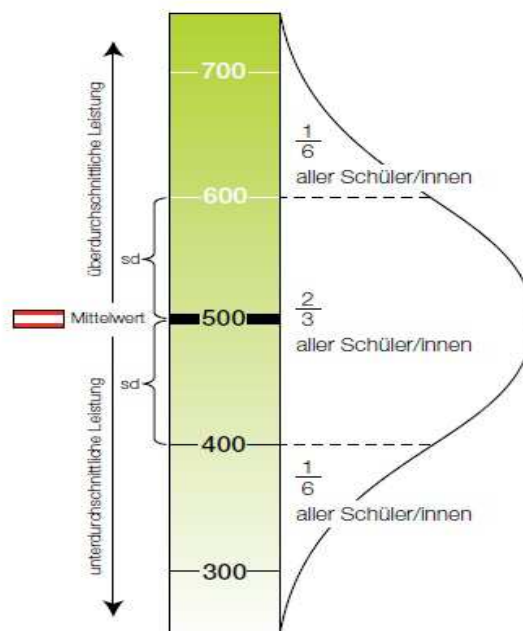
3.12 Zpracování dat

Po ukončení testu se veškeré potřebné materiály vrací zpět na institut BIFIE, odkud byly také poslány. Tam se vše zapíše do protokolů. Poté dojde k vyhodnocení testů, dotazníků a elektronickému zpracování. Úlohy s uzavřenými odpověďmi, kde se například kroužkuje pouze jedna správná odpověď, jsou naskenovány a vyhodnoceny počítačem. Naopak úlohy s otevřenými nebo polootevřenými odpověďmi vyžadují kontrolu od speciálně proškolených osob.

Po vyhodnocení odpovědí a sběru elektronických dat začíná fáze vyhodnocení a analýzy. Nejprve se veškerá data zanesou do stupnice, k čemuž slouží Raschův model.

Tento model napomáhá zprostředkovat vyhodnocení testu každého žáka. Přihlíží ke zpracovaným úlohám a vystihuje silné a slabé stránky žáka apod.

Graf 2: Stupnice hodnot

Zdroj: BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 35.

Tato stupnice říká, že žák, který dosáhl hranice 500 bodů, patří v Rakousku mezi průměrné. Takoví žáci tvoří zhruba dvě třetiny, které se pohybují v rozmezí 400 - 600 získaných bodů. Zjednodušeně lze říci, že 50 % žáků je lepších a 50 % zbývajících žáků je o něco horších. Standardní odchylka činí zhruba 100 bodů. Dále stupnice napovídá, že jedna šestina testovaných žáků získala méně jak 400 bodů a jedna šestina více jak 600 bodů. Žák, který získal během testu více než 600 bodů, byl lepší než 84 % všech ostatních testovaných žáků (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 35).

3.13 Porovnání výsledků testů

Zpětná vazba směřovaná na pedagogické pracovníky škol zahrnuje i tzv. férová porovnání. Jelikož učení a vyučování probíhá za rozdílných podmínek a ne vždy na ně mají učitelé nějaký vliv, přihlíží se při testování například k lokalitě a složení populace na školách. S těmito informacemi se dále pracuje a na jejich základě dochází k formulaci určitých předpokladů. Tyto předběžně získané spojitosti se upotřebí v dalším postupu, kdy se na každou školu nebo skupinu vypočítá tzv. očekávaná hodnota, která popisuje, jakých výsledků by školy s podobnou strukturou měly dosáhnout. Z níže zmíněných bodů vyplývá, že porovnání výsledků zohledňuje informace o žácích, jejich rodičích a samozřejmě o škole.

Během testování jsou zohledňovány následující body:

1. Velikost školy/skupin
2. Velikost obce
3. Druh školy
4. Majitel školy (soukromá/státní)
5. Urbanizace školy
6. Podíl dívek ve škole
7. Podíl žáků s nebo bez migračního pozadí
8. Podíl žáků s německým jazykem jako mateřským
9. Sociální status (např. vzdělání rodičů)
10. Počet nezapojených žáků do testování (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 36-37)

3.14 Informace o výsledcích

Periodicky uspořádané testování poskytuje informace o výsledcích (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 38-53) dosažených dovedností v testovaných předmětech. Na tyto výsledky se může zúčastněná osoba zpětně podívat ještě půl roku po testování. Přístupový kód má k dispozici pouze žák, nikoliv učitel ani ředitel školy, takže anonymita je zcela jistě zaručena. Cílem zpětné vazby je, aby se každý žák ujistil o dosaženém výsledku, případně začal usilovat o dosažení požadovaných stupňů dovedností. Krom toho má zpětná vazba poskytnout informace na

systemové úrovni o podmínkách, které zásadně proces výuky ovlivňují, a upozornit na jejich spojitosti s dosaženými dovednostmi.

Informace o výsledcích se opírají o následující body:

1. Zohlednění rozdílných cílových skupin (vyučující, žáci,...)
2. Důležitost informací
3. Obsahová správnost
4. Srozumitelnost textové i grafické podoby (při zpracování dat jsou využívány grafy, texty nebo tabulky)
5. Snadnější přístup a využitelnost pro cílové skupiny
6. Zodpovědnost za zaručení anonymity všech testovaných žáků

Školské úřady a ministerstvo školství obdrží po vyhodnocení zrekapitulované výsledky v písemné formě. Jedná se o informace, které mimo jiné poukazují na spojitosti mezi podmínkami výuky a žákovými dovednostmi. Nejde však o zhodnocení vyučovacího procesu jednotlivého učitele nebo o stanovení úrovně dané školy v rámci žebříčku umístění.

Získané informace zahrnují:

- Přehled výsledného stavu podle jednotlivých předmětů; Výkony žáků v porovnání s ostatními žáky, kteří pracují za stejných podmínek (velikost školy, lokalita, složení žáků);
- Upozornění na silné a slabé stránky, co se oblasti dosažených kompetencí týče

3.14.1 Zpráva pro školu

Tak jako každý žák obdržel před začátkem testování tzv. přístupový kód, který každému vygeneruje institut BIFIE, je kód přiřazen i každému řediteli školy. Vedení školy má možnost podívat se na zprávu o výsledcích ještě půl roku po testování. Výsledná zpráva je k dispozici na internetu a ředitel si ji pod přístupovým kódem může stáhnout. Zpráva se skládá ze dvou částí.

- Zpráva směřovaná na vedení školy a její partnery, která popisuje výsledky všech testovaných žáků podle dosaženého stupně získaných dovedností. Dále zpráva obsahuje informace týkající se sociálního porovnání podle bodového ohodnocení platného pro celé Rakousko. Poslední částí je spravedlivé srovnání škol pracujících za stejných podmínek. Patří sem například podskupiny rozdělené podle pohlaví. Každá škola má za úkol zprostředkovat tyto informace školním partnerům a následně je společně prodiskutovat.
- Zpráva obsahující doplňující údaje pro vedení školy a výsledky jednotlivých tříd nebo skupin testovaného předmětu.

Pod přístupovým kódem se mohou na výsledky svých žáků podívat i jejich vyučující, zjistí však pouze celkový výsledek jejich třídy nebo skupiny, nedozví se výsledek jednotlivých žáků. Informace o výsledcích napomáhají učitelům zpětně se zamyslet nad vyučovacími procesy. Vyzdvihují například oblasti, které činily žákům největší potíže a kterým je potřeba se do budoucna vyhnout. Zpětná vazba je důležitá i pro osobní rozvoj žáků.

3.14.2 Zpráva pro školské úřady

Školské úřady a jejich dohled nad testováním žáků hraje v procesu zajištění a rozvoje kvality důležitou roli. Aby mohly úřady převzít zodpovědnost za správné naložení se získanými výsledky, obdrží školní inspektoři písemnou zprávu o výsledcích testování z jejich regionu. Každá zpráva je vyhotovená vždy pouze pro jeden ročník a skládá se z několika částí.

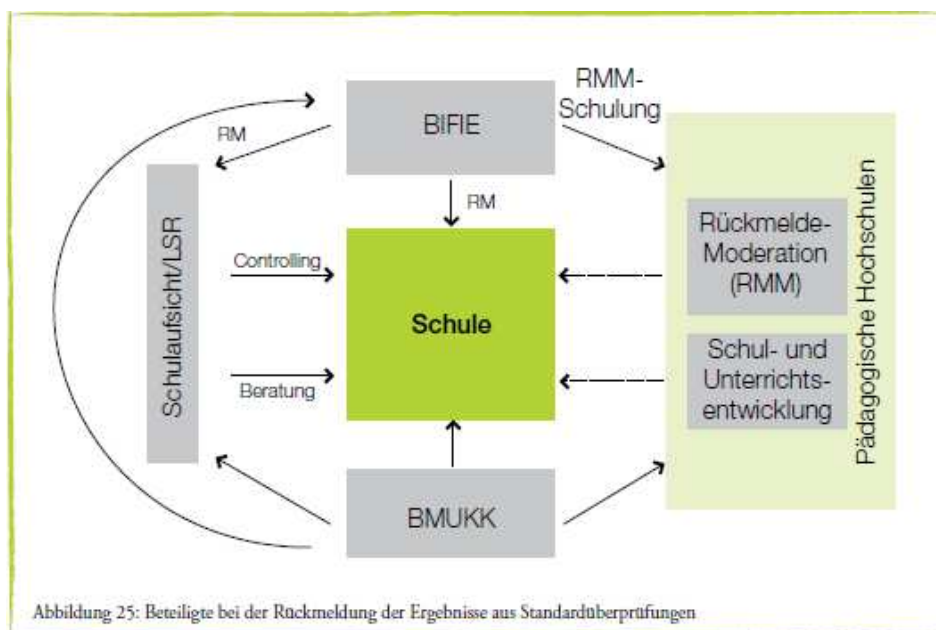
1. Informační část, která vysvětluje průběh testování a spolupráci s institutem BIFIE, odkud jsou testy posílány a kam se zpětně vracejí. Tato část dále obsahuje informace týkající se samotného testování, jak a kde testování probíhalo, kolik se ho účastnilo škol, jaké školy to byly, kolika žáků se testování týkalo apod.
2. Zpětná vazba směřovaná na vedení školy a školní partnery, která s sebou nese nejdůležitější podklad pro analýzu.
3. Tabulkový přehled, který obsahuje nejdůležitější informace o škole.

3.15 Podpora ve vývoji kvality

Na začátku je důležité si nejprve objasnit role všech zúčastněných složek a jejich úkolů k tomu, aby procesy podporující kvalitu mohly optimálně fungovat a vyvíjet se. Na přípravě testování, průběhu, vyhodnocení a poskytnutí zpětné vazby se účastní následující instituce (BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 55-58):

1. Škola
2. Školní inspekce
3. Institut BIFIE
4. Ministerstvo školství, umění a kultury

Obrázek 7: Zúčastněné instituce a jejich spolupráce

Zdroj: BIFIE, Bildungsstandards in Österreich, 2012, online, s. 55.

3.15.1 Funkce školy

Předchozí obrázek, který znázorňuje všechny instituce, které mají na celkovém průběhu testování podíl, nám ukazuje, že v centru veškerého dění stojí škola. Jak učitelé, tak ředitelé škol hrají v přičce zvýšení kvality výuky na rakouských školách klíčovou roli. Každá škola a s ní spojené jednání každého učitele či ředitele stojí v úplném centru, neboť opatření týkající se vylepšení kvality na školách a během výuky a s tím doprovázené zlepšení žákových výsledků a požadovaných základních dovedností musí každá škola řídit a směřovat k určitému cíli. Učitelé zastávají funkci vyučovacích tvůrců a průvodců, naopak ředitelé vystupují jako manažeři, kteří zajišťují kvalitu a personální vývoj.

3.15.2 Funkce vedení školy

Rozsáhlé výzkumy a jejich výsledky doložily význam spolupráce ředitelů škol ve vývojovém procesu testování s ostatními zúčastněnými institucemi. Z tohoto důvodu zaujmají ředitelé důležitou roli především při zpětné vazbě, jelikož ředitel patří k adresátům výsledné zprávy. Jejich úkolem je výsledky důkladně prodiskutovat a analyzovat. Analýza a interpretace výsledků je důležitá pro další rozvoj testování. Je nezbytné vyvinout komunikační a informační strategie, které se týkají následujícího:

1. Jakou spojitost má vedení školy s dosaženými výsledky?
2. Je práce v daných pracovních skupinách smysluplná?
3. Je zapotřebí spolupracovat s jednotlivými učiteli zvlášť?

Úkolem vedení školy je se zapojit do rozboru výsledků a postarat se o zdokumentování silných/slabých stránek, cílů a odpovídajících podmínek pro plánovaná opatření (časové vymezení, učební prostředky, proces dalšího vzdělávání). Ředitel má za úkol celý tento proces zahájit, ale i ho doprovázet a zodpovídat za něj.

3.15.3 Funkce školní inspekce

Hlavním úkolem školní inspekce ve spojitosti s odezvou týkající se výsledků testování je především její dohled nad školami. Inspekce se zajímá, jak bylo s výsledky naloženo. Jedním z požadavků, který je kladen na inspekci a školské úřady je podpora škol v případě, že výsledky nejsou zrovna uspokojivé. V takových případech platí, že společně s vedením školy dojde k jednání, na kterém se diskutuje o navrhovaných změnách. Školní inspekce také zodpovídá za komunikaci s vysokými pedagogickými školami, které mohou podle potřeby podpořit rozvoj práce na školách skrze potřebnou nabídku dalšího vzdělávání.

3.15.4 Funkce vysokých pedagogických škol

Vysoké školy pedagogické zastávají v testování také svou roli. Nabízejí k vyhodnocení výsledků dvě pomocné síly, tzv. prostředníka a rádce.

Každá škola si může dobrovolně prostředníka vyžádat. Ten nabídne škole pomocnou ruku při interpretaci výsledků a napomáhá jí s vyřešením otázek, jak například správně pochopit výsledky nebo jaké silné/slabé stránky se dají z výsledků vyvodit. Dále tato osoba zajistí například podklady pro další zpracování výsledků, identifikuje stěžejní oblasti, aj.

Druhou důležitou osobou je tzv. rádce, jehož práce spočívá v podpoře školy a doprovázení během procesu testování. Škola si tyto osoby může povolát se souhlasem školní inspekce, která je podporuje. Jejich úkoly spočívají v rozvoji procesu kvality testování, napomáhají se správnými didaktickými postupy a především se podílejí na dlouhodobé spolupráci se školním pedagogickým sborem.

3.15.5 Funkce ministerstva školství, umění a kultury

Ministerstvo školství, umění a kultury nese jako iniciátor zavedení vzdělávacích standardů, jejich testování a zpětné vazby zodpovědnost za celkové zadání a za dostačující a jasné podmínky nutné k realizaci. Ministerstvo má za úkol objasnit role všech zúčastněných a zaopatřit všechny aktéry odpovídajícími informacemi a předpisy.

3.15.6 Funkce institutu BIFIE

Institut BIFIE je zodpovědný za vznik jednotlivých testovacích složek, koncepci a realizaci celého testování. Dále se podílí na vypracování adekvátní zpětné vazby. Funkce BIFIE dále spočívá v uspořádání různorodých školení pro všechny zúčastněné osoby, které se podílejí na zpracování výsledků.

4. CELOSTÁTNÍ TESTOVÁNÍ V EVROPĚ

4.1 Důvod zavedení standardů u nás i v zahraničí

Celostátní testování žáků se po celé Evropě stává jedním z nejdůležitějších prostředků pro zjištění a měření kvality vzdělávání a následného strukturování evropských vzdělávacích systémů. Tento druh celostátního zkoušení neboli zadávání standardizovaných testů se skládá z centrálně stanovených postupů a obsahů (EACEA, 2010, online, s. 7).

Hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je nezbytnou informací pro žáky a jejich rodiče, vyučující, školu a její zřizovatele. Jedná se o údaje, které jsou důležité i v mezinárodním měřítku při srovnávání kvality vzdělávání. Hodnocení se liší v každé zemi z politických, kulturních i sociálních důvodů. Mezinárodní průzkumy jsou prováděny například pomocí výzkumů TIMMS (Trends in International Mathematics and Science Study) nebo PISA (Programme for International Student Assessment), což je zkratka pro mezinárodní průzkum znalostí studentů, který má za cíl zlepšit vzdělávací politiku a dosahované výsledky (SCIED, 2011, online, s. 38). Do projektu PISA je momentálně zapojeno 68 zemí (PISA, 2012, online).

Výzkumy studií, jako je např. PISA, ukázaly, že 20 % žáků nedosahuje po devíti letech povinné školní docházky požadovaných výsledků. Díky těmto nedostatkům se mohou žáci vystavovat do budoucna problémům spojenými s dalším vzděláváním, během zaměstnání apod.

Kontrola dosažených výsledků ve vzdělání může přinést nejen možnosti propojení školních výsledků žáků, ale i propojení výsledků na úrovni mezinárodní, např. v rámci již zmíněných výzkumů TIMMS nebo PISA. Monitoring výsledků nadále může poskytnout podklady pro inovaci kurikulí a další výzkumy a především poslouží jako zpětná vazba školám, co se systému evaluace a efektivity školního kurikula týče (SCIED, 2011, online, s. 37-47).

Sledování výsledků žáků se v posledních letech dostávalo do popředí i v České republice. Poté, co došlo v roce 2011 k zavedení jednotné formy maturitních zkoušek, se na řadu dostávalo vyhodnocení kvality vzdělávání na základních školách. V České republice proběhlo několik zkoušek, kterými se podrobně zabýváme v následující

kapitole. Příprava standardů testování u nás ale byla v roce 2014 prozatím pozastavena, a to především z finančních důvodů. Standardy testování by měly poskytnout především podrobný popis očekávaných výstupů, které jsou formulovány v RVP ZV u každého vzdělávacího oboru.

4.2 Testování žáků z cizího jazyka v Německu

V předchozí kapitole jsem podrobně popsala testování žáků z cizího jazyka v Rakousku. V této podkapitole se pro porovnání zmíním o německém vzdělávacím systému.

Na základě mezinárodního průzkumu TIMMS se v Německu ukázalo, že existují velké rozdíly mezi jednotlivými spolkovými zeměmi. Po uveřejnění výsledků se v Německu zesílila debata o stavu a vývoji německého vzdělávacího systému. Tyto studie, které prvně po téměř dvaceti letech analyzovaly a porovnalý úroveň školství v mezinárodním měřítku, prokázaly zhoršující se skutečnost v oblasti úrovně vzdělávání. Porovnání učebních výsledků mezi jednotlivými spolkovými zeměmi i ostatními státy přineslo zklamání a výraznou kritiku. Nejdůležitější bylo zjistit příčiny neúspěchu a oblasti vzdělávání, kde je třeba zavedení změn. Studie odkazují především na rozdíly mezi regiony a jednotlivými žáky z rozdílných sociálních vrstev. Ze studií vyplývá, že k úspěšnosti ve škole přispívá nejen utváření učebních procesů, ale i sociální a rodinné zázemí (BMBF, 2007, online, s. 11).

Po uveřejnění výsledků mezinárodního průzkumu vyvinul institut IQB (Institut zur Qualitätsentwicklung im Bildungswesen) testy z prvního cizího jazyka, tedy anglického a francouzského. Do testování byly v roce 2009 zapojeny všechny spolkové země a zúčastnili se ho všichni žáci a žákyně devátých ročníků základních škol a nižších ročníků gymnázií. Další testování z prvního cizího jazyka bylo naplánováno na rok 2015 (KMK, 2015, online).

Testování žáků proběhlo v letošním roce od poloviny dubna do poloviny června, uspořádané podle jednotlivých spolkových zemí. Konečná zpráva o výsledcích testování z anglického a francouzského jazyka bude uveřejněna přibližně na podzim roku 2016. Testování se mělo účastnit kolem 45 000 žáků a žákyň 9. ročníků z přibližně

1800 škol. Testovány byly dovednosti čtení s porozuměním a poslech s porozuměním. (IQB, 2015, online).

4.3 Kompetenční model podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky

Testování dovedností z cizích jazyků se opírá zpravidla o Společný evropský referenční rámec pro jazyky, což je jeden ze základních vydaných dokumentů iniciovaný Radou Evropy, který popisuje úroveň komunikativních kompetencí ve výuce cizího jazyka a je platný po celé Evropě. SERR slouží jako směrnice a podkladový nástroj například při:

1. Výuce cizích jazyků
2. Koncepti plánování výuky
3. Vypracování zkoušek

V centru SERR stojí popis jazykových kompetencí v oblastech týkajících se dovedností:

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

Podle úrovně znalostí cizího jazyka bylo definováno šest kategorií - A1, A2, B1, B2, C1, C2. Jedná se o mezinárodní nástroj, který vymezuje úroveň dosažených cizojazyčných vědomostí a dovedností podle třech základních rovin: A - začátečník, B - středně pokročilý uživatel a C - vyspělý uživatel (MŠMT, Společný evropský referenční rámec pro jazyky, 2001).

5. EMPIRICKÁ ČÁST

5.1 Počátky testování v České republice

Pravidelné zavedení zjišťování výsledků žáků 5. a 9. tříd na základních školách a v odpovídajících ročnících víceletých gymnáziích a konzervatořích bylo zavedeno programovým prohlášením Vlády České republiky dne 4. 8. 2010, která se tímto zaručila za jeho zavedení.

Standardy pro základní vzdělávání byly do RVP ZV poprvé zařazeny na základě Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 8. ledna 2012 s platností od 1. září 2012. Česká školní inspekce, dále jen ČŠI, neměla do této doby žádné výsledky o vzdělávání žáků v České republice. ČŠI se shodla nad tím, že je potřeba učinit určitá opatření k zajištění vyhodnocení vzdělávací soustavy tak, jak je tomu v jiných zemích EU. Co se výuky cizích jazyků týče, zpočátku se jednalo o Standardy pro anglický jazyk, později se rozpracovaly standardy i pro jazyk německý a francouzský (NÚV, Standardy pro základní vzdělávání, 2011-2015, online).

V předešlých kapitolách jsem už zmínila, že Standardy pro základní vzdělávání představují minimální požadavky, které vycházejí z RVP ZV a které jsou závazné. Prostřednictvím standardů je každá škola povinna všem svým žákům garantovat dosažení této minimální úrovně. Pomocí indikátorů konkretizují standardy obsahy očekávaných výstupů, které musí být zvládnuty všemi žáky. Jeden výstup může obsahovat i více indikátorů. Důležité je zmínit, že indikátory musí korespondovat s výstupy ze školního vzdělávacího programu, ale nemusí být citovány doslova. Postačí, když výuka bude směřována k jejich dosažení (MŠMT, Opatření-standardy, 2013, online).

5.1.1 Pilotní ověření

V nadcházejících podkapitolách se věnuji informacím týkajících se pilotního ověření, které jsem čerpala z internetových stránek České školní inspekce (CSICR, Pilotní ověření, 2011, online). V roce 2011 byla Česká školní inspekce pověřena vývojem standardů testování v souvislosti s Programovým prohlášením Vlády České republiky, které má napomoci celorepublikovému ohodnocení kvality vzdělávání na základních školách. V říjnu téhož roku bylo ukončeno výběrové řízení týkající se dodavatele veškeré technologie spojené s vývojem standardů testování, ve kterém zvítězila firma Sapcon. Celý přípravný proces se uskutečnil ve spolupráci této firmy společně s pracovní skupinou z MŠMT a České školní inspekce. Jejich práce trvala dva měsíce.

První pilotní ověření spočívalo především v podrobném otestování logistiky a vybrané technologie. Cílem bylo získat indicie potřebné k dalšímu vývoji systému a jeho rozšíření, který měl být následně celoplošně vyzkoušen během testování na všech základních školách v 5. a 9. ročnících.

5.1.1.1 Průběh a výsledky pilotního ověření

Pilotní ověření se uskutečnilo ve dnech 13. - 14. 12. 2011 na vybraných 104 školách. Záměrně byly zvoleny všechny typy škol, na kterých probíhá výuka poskytující základní vzdělávání. Jednalo se tedy jak o malé školy a venkovské malotřídky, tak o velké školy společně s víceletými gymnázii. Z každého ročníku (5. a 9.) byla vybrána jedna třída, která se testování zúčastnila. Celkem testování absolvovalo 3792 žáků v poměru 1689 (5. třídy)/2103 (9. třídy).

Na zvolených školách byly před samotným testováním nainstalovány do počítačů programy potřebné k průběhu testování a jeho vyhodnocení, jelikož testování probíhalo v elektronické podobě. V případech nedostatečného množství počítačů na zvolené škole probíhal test papírovou formou. V takovýchto případech se zkoumalo, zda má způsob vyplňování testů (elektronicky x papírově) vliv na úspěšnost a jaké jsou s ním spojené náklady. Po celou dobu pilotního ověřování byli školám k dispozici zaměstnanci ČŠI, kteří školám poskytovali veškeré potřebné informace.

Žáci během testu zodpověděli i několik otázek týkajících se zkoušeného předmětu a způsobu testování, tedy elektronické (popř. papírové) podoby a její náročnosti. Výsledky každého žáka včetně závěrečného dotazníku byly poslány k podrobnému zpracování. Žák se však svůj individuální výsledek dozvěděl bezprostředně po ukončení testu a své odpovědi mohl porovnat se správnou verzí.

V ten samý den, kdy se pilotní ověřování konalo, se testy veřejně publikovaly a došlo k veřejné diskusi za přítomnosti médií a ČŠI.

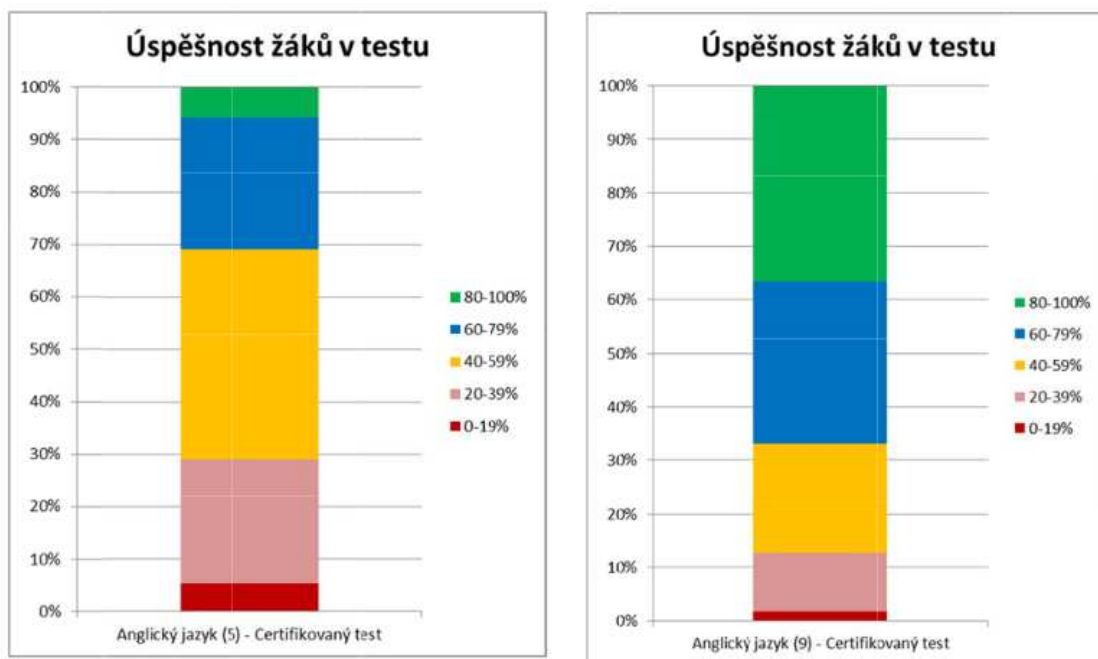
5.1.1.2 Výsledky

Pilotní ověřování, co se zajištění techniky týče, se nesešlo s žádnými závažnými problémy. Pouze v ojedinělých případech nastal problém s připojením k internetové síti, které je nezbytné při stahování testů a odesílání vypracovaných odpovědí. Tvůrci programů s možnou komplikací ale počítali, proto omezené připojení k internetu nezabránilo vyhodnocení testu, maximálně došlo k nepatrnému zdržení.

Ze 7330 testů vypracovaných v elektronické podobě jich bylo 7278 odesláno bezprostředně k analýze. Znamená to, že pouhých 52 testů se nepodařilo odeslat a technická úspěšnost činila vysokých 99,3 %.

Je důležité zdůraznit, že pilotní ověřování se týkalo především ověření logistiky a technologie systému, nikoli obsahu jednotlivých testovacích položek. Otázky a úkoly, které byly do pilotního ověřování zařazené, vycházely sice z RVP ZV, ale nevztahovaly se ještě ke konkrétním indikátorům, jejichž vývoj v té době ještě nebyl zahájen.

Graf 3: Úspěšnost žáků v testu

Zdroj: CSICR, Pilotní ověření, 2011, online.

5.1.2 První celoplošná generální zkouška

5.1.2.1 Základní informace

Jak již bylo zmíněno v předešlé kapitole, roku 2011 se konalo pilotní ověřování na 104 vybraných školách, které proběhlo bez větších potíží a které se soustředilo především na technickou stránku.

Ve dnech 21. 5. - 8. 6. 2012 se konala první celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků 5. a 9. tříd, která měla za úkol, vedle ověření technické a logistické stránky, podat informace o tom, jak jsou na tom žáci daných ročníků se svými znalostmi. Průběhem této zkoušky se podrobně zabývala ČŠI, z jejichž stránek jsem stejně jako v předchozí kapitole čerpala následující informace, které zmiňuji níže (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 3).

Žáků 5. ročníků se týkalo testování z matematiky, českého jazyka a anglického jazyka. Žákům 9. ročníků přibyl ještě německý nebo francouzský jazyk. Aby nebyl

narušen běžný chod školy a nemuselo dojít k přerušení již naplánovaných aktivit, byl pro generální zkoušku vyhrazen čas v rozmezí tří týdnů.

Posledním dnem tohoto třítydenního cyklu se generální zkouška ukončila. Zapojilo se celkem 3 658 škol, zúčastnilo se jí 161 653 žáků a bylo vypracováno 458 933 testů. Jednalo se o 99,8 % všech škol, pro které byla zkouška určena (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 3-4).

5.1.2.2 Příprava a průběh první celoplošné generální zkoušky

Od ledna 2012 docházelo k opatřením, která měla zaručit bezproblémový chod generální zkoušky. Jednalo se především o vytváření testovacích úloh, celkové logistické a technické zabezpečení, zapsání potřebných dat o zúčastněných žácích, vyškolení pracovníků ČŠI pro podporu škol, zaslání pokynů a obecných informací všem školám, ale i o diskusi s odbornou veřejností nebo o vytvoření bezplatných linek pro možné dotazy. Během příprav této zkoušky se vyskytlo nejvíce problémů spojených se starými e-mailovými kontakty, které nebyly aktuální a které jsou pro celý průběh a přípravu nepostradatelné. Od pilotního ověřování se generální zkouška lišila v mnoha bodech. Zásadní změnou bylo zavedení dvou stupňů obtížností. Smyslem této diverzifikace byl fakt, že s minimální úrovní testování si převážná většina žáků poradila bez větších obtíží a testování brali jako pouhou ztrátu času. Přidání obtížnosti tak napomohlo poskytnout objektivnější zpětnou vazbu o získaných vědomostech ve zkoušených předmětech. Žáci, kteří si úspěšně poradili s první částí úloh, dostali automaticky zbytek úloh na úrovni vyšší. Nic to ale nemění na tom, že základním cílem testování je ověření minimální úrovně vědomostí. První generální zkouška nebrala v potaz žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. S těmito žáky se počítalo až při druhé generální zkoušce.

Přidání předmětů, kterých se generální zkouška týkala, a typů úloh patřilo k další výrazné změně v porovnání s pilotním ověřováním. Žáků 5. tříd se sice změna netýkala a byli testováni stejně jako v roce 2011 z matematiky, českého jazyka a anglického jazyka, ale žákům 9. tříd přibyl vedle zmíněných předmětů ještě německý nebo francouzský jazyk. Jelikož testování probíhalo ve třech týdnech a záleželo na škole, jaký termín si zvolí, bylo sestaveno několik podobných a srovnatelných variant. Vedle

uzavřených úloh se v testech už objevily i úlohy, ve kterých musí sami žáci vypisovat údaje. Většinou se však jednalo o zapsání číslic nebo pouze krátkých slovních spojení. Co se testování cizích jazyků týče, byla zařazena i poslechová cvičení. ČŠI slíbila, že se do budoucna bude zabývat i potřebným vybavením škol.

Další změnou bylo naložení s výsledky. Přibyla možnost porovnat výsledky tříd v rámci školy. Znamená to, že jak samotní žáci, tak i škola měli bezprostředně po testování přístup k výsledkům, které bylo možné vyhledat na internetu. Žáci i škola získali takto informaci o míře splnění požadovaného standardu. Výsledky byly zobrazeny v procentech tak, aby byly pro všechny snadno pochopitelné a srozumitelné. Procenta ukázala na podíl dobře vyřešených úloh. Žák získal dále informaci o tom, v jaké oblasti se mu dařilo lépe a v jaké hůře. Výsledky poukázaly tedy nejen na dovednosti, kterých žák dosáhl, ale také žákům napomohly lépe vyvodit závěry.

Tato celoplošná generální zkouška byla první v České republice. Doposud se u nás žádné jiné testování v takovémto rozsahu nekonalo. Hlavním bodem bylo ověření možností elektronického testování společně s možnými riziky. Zkoušky se zúčastnilo necelých 4 000 škol a téměř každá s jiným technickým vybavením (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 4-6).

5.1.2.3 Spolupráce s odbornou veřejností

Standardy testování patří k zásadním změnám, které se týkají českého školství. Na jejich průběhu a vzniku se podílí mnoho odborných školských organizací, jejichž zástupci během příprav neprojeví zásadní nesouhlas a chtějí se i nadále podílet na přípravách testování a celý projekt podporují. Mezi zástupce jednotlivých školních asociací patří například:

- Asociace ředitelů základních škol ČR
- Asociace pedagogů základního školství ČR
- Asociace ředitelů gymnázií ČR
- Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska
- Poradce předsedy vlády ČR pro regionální školství

Zástupci jednotlivých asociací si kladli za cíl obdržet adekvátní zpětnou vazbu a poznatky přímo z praxe. Měli za úkol projednat nové postupy, metody a nástroje potřebné k ohodnocení kvality, a proto uspořádala ČŠI 16. 3. 2012 celostátní konferenci, které se zúčastnilo přibližně 500 odborníků (ředitelé škol, pedagogové, zástupci odborných asociací působících ve školství, akademičtí pracovníci pedagogických fakult atd.). Hlavním tématem bylo testování a s ním spojená problematika.

12. 4. - 4. 5. 2012 se konala první informační schůzka, na které byl vybraným ředitelům (cca 600) a vybraným pracovníkům ČŠI (cca 150) představen projekt Národního systému inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy (NIQES). Program byl obecně zaměřen na obsah projektu, problematiku vzdělávacích standardů, ověřování a zpracování výsledků jednotlivých žáků nebo na problematické úlohy (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 6-8).

5.1.2.4 Cíle první celoplošné generální zkoušky

Hlavním cílem první celoplošné generální zkoušky byla možnost poskytnutí zpětné vazby žákům a jejich zákonným zástupcům, učitelům, školám a především také ČŠI. Žáci 5. a 9. ročníků základního vzdělávání byli testováni v rozsahu obsahů standardů vzdělávání, na základě kterých bylo možné určit úroveň dosažených vědomostí a dovedností v testovaném předmětu. Celé testování proběhlo v elektronické podobě, čímž se řadí nejenom mezi evropskou špičku. Elektronická podoba testů se musela vypořádat i s řadou problémů, jelikož většina počítačů na základních školách je zastaralá díky nedostatečnému množství financí. Průběh testování, jehož generální zkouška proběhla ve dnech 21. 5. – 8. 6. 2012, předcházely ze stran tvůrců projektu a všech zúčastněných náročná příprava (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 9).

5.1.2.5 Problémy spojené s první celoplošnou generální zkouškou

Problémy doprovázely třítydenní generální zkoušku především první dva dny, a to hlavně z kapacitních důvodů. V jednu chvíli bylo spuštěno až 30 000 testů, takže v systému docházelo k patrným časovým prodlevám. Po prvním testovacím dnu muselo dojít k okamžitému navýšení kapacity, přesto se ten samý problém opakoval i druhý den. Problémy spočívaly především v dlouhé prodlevě, co se vyhodnocení výsledků týče. Z tohoto důvodu vznikla nová komunikační rozhraní, která měla za následek mírné zpoždění při zpracování výsledků individuálního žáka. Výsledky tak nebyly k dispozici ihned po ukončení testu, ale přibližně do pěti hodin. Žádný závažnější problém se po zbytek testování v následujících dnech nevyskytl.

Po dobu generální zkoušky byli na vybraných školách přítomni zástupci ČŠI, kteří po ukončení testů dali dohromady veškeré získané podněty, reakce a připomínky učitelů a ředitelů škol. Vše bylo následně prokonzultováno a zpracováno odbornými asociacemi, popř. zohledňováno během dalšího vývoje příprav standardů testování (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 12-13).

5.1.2.6 Výsledky první celoplošné generální zkoušky

Výsledky první celoplošné generální zkoušky byly ovlivněné několika faktory. Mezi základní parametry sloužící k vyhodnocení výsledků patřila například délka testů, nastavení obtížnosti nebo nezvyklost některých úloh.

Délka testů byla stanovena tak, aby se žáci nedostali do časové tísně a veškeré úlohy mohli v klidu vypracovat. Výsledky prokázaly, že čas pro převážnou většinu žáků nebyl omezujícím faktorem a že by žáci zvládli i několik úloh navíc. Zvýšení počtu úloh pozitivně ovlivní reliabilitu, tedy spolehlivost testů.

Jak již bylo zmíněno, žákům, kteří bez problémů zvládli první část testu na minimální úrovni, se automaticky druhá část testu nabídla na úrovni vyšší. Přestože tento krok byl hodnocený ze stran škol převážně pozitivně, žáci o něm nebyli dostatečně informováni a během testu byli zmateni. Při diferenciaci mnoho žáků pokračovalo

v úlohách na základní úrovni, přestože jejich znalosti a dovednosti odpovídaly úrovni vyšší.

Jako další faktor je nutno uvést také neobvyklost některých typů úloh, jelikož s některými se žáci při testování setkali poprvé v životě. Žáci nebyli dostatečně připraveni na úlohy, ve kterých musí například sami poskládat odpovědi do správného pořadí. K dalším problémům patřilo přiřazování, u kterého se žáci dostali do problémů s technikou. Z časových a technických důvodů nebylo před testováním žákům umožněno naučit se pracovat se zmíněnými typy úloh. Pro příští testování se počítá s materiály, na kterých si žáci budou moci vše v předstihu vyzkoušet a naučit se. Celkově lze konstatovat, že první celoplošná generální zkouška a její výsledky odpovídají možnostem a podmínkám, za kterých se konala. Z výsledků byly vyvozeny závěry, které jsou nepostradatelné pro příští celoplošnou zkoušku. Byly identifikovány oblasti, na které je v budoucnu potřeba se zaměřit se zvýšenou pozorností.

Samotným výsledkům jednotlivých žáků první generální zkoušky nelze přikládat rozhodující význam. Hlavním úkolem testování bylo zejména zjistit, zda je celoplošné testování v elektronické podobě vůbec reálné. Do testování nebyly zapojeny prozatím všechny školy a neúčastnili se ho všichni žáci. Například pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebylo toto testování ještě uzpůsobené.

Celoplošná zkouška splnila očekávání i přesto, že standardy základního vzdělávání nebyly v této době ještě zcela dokončené. Poukázala na vhodné i méně vhodné typy úloh, na které se musí každý vyučující během své výuky více zaměřit, aby byli žáci pro příští testování lépe připraveni. Před další generální zkouškou bude potřeba každou úlohu pilotovat v dostatečném předstihu, aby mohlo včas dojít k případným změnám (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 13-38).

5.1.2.7 Navrhované změny

Přestože první generální zkouška proběhla bez větších problémů a komplikace byly většinou vyřešeny ještě v jejím průběhu, finální podoba testování je prozatím vzdálena. Chystá se celá řada změn, které by měly ovlivnit funkčnost druhé celoplošné generální zkoušky. První zkouška se potýkala především s technologickými problémy,

proto počítá ČŠI do budoucna s vytvořením centrální školní aplikace, která bude spravovat aktualizace, distribuovat testové dávky a odesílat výsledky, popř. automaticky opakovat odesílání výsledků při komplikacích připojení k internetu.

První celoplošná generální zkouška nebyla uzpůsobena žákům se SVP. Tito žáci byli ze zkoušky omluveni nebo se jí mohli zúčastnit zcela dobrovolně. Systém totiž nedisponoval takovými úlohami, které by odpovídaly potřebám těchto žáků. Po první celoplošné generální zkoušce se počítalo s tím, že druhá generální zkouška bude připravena i pro žáky se SVP a bude jejich hendikep kompenzovat. Zapojeny měly být všechny školy a s nimi i všichni žáci bez výjimek. U žáků s hendikepem mělo dojít k vypracování odlišné metodiky, která se měla lišit jak v nastavení techniky, tak i obsahu testovacích položek. V plánu bylo, že žáci by měli mít například možnost testování kdykoliv přerušit, aby se mohli zregenerovat. Na vypracování testu by jim byla vymezena delší doba a v některých případech by žákům se SVP byl přidělen i asistent.

Dále se pro druhou generální zkoušku počítá s rozšířením typů úloh do téměř finální podoby. Než dojde k ostrému testování, je nutné všechny typy úloh pečlivě prozkoumat a analyzovat a právě druhá celoplošná generální zkouška se nabízí jako vhodná. Vedle uzavřených úloh, které se převážně objevily jak v pilotní, tak v první generální zkoušce, budou nově zařazeny otevřené úlohy. Přibudou například úlohy, ve kterých žáci budou sami doplňovat jedno i více polí, dále úlohy zaměřené na spojování jednotlivých elementů nebo grafické úlohy. Tato změna se jeví jako nejzásadnější v celém procesu zlepšení testování.

Další plánovanou změnou jsou nové typy vyhodnocení. Prozatím byly odpovědi vyhodnocené buď jako správné nebo chybné. Za správné odpovědi se žákům přičítaly body, za špatné odpovědi obdrželi žáci nula bodů. Body se v těchto případech neodčítaly. Nová podoba testování ale nabídne možnost odečítání i přičítání bodů podle konkrétní odpovědi. Znamená to, že se na odpovědi bude nahlížet i z pohledu chybné a méně chybné.

Rozšířen bude i přístupový systém. Vzniknou nové role pro školní administrátory, koordinátory, učitele a další vedoucí pracovníky. Bude jim umožněn přístup k přípravám a průběhu testování, ale i k práci se získanými výsledky. O tom, jakou funkci kdo dostane, bude rozhodovat pouze vedení školy.

Do budoucna se pracuje i na vybudování funkčního virtuálního prostoru pro všechny zúčastněné (žák, učitel, škola, rodiče). Vytvoří se tzv. komunikační kanál, který zajistí včasný přísun všech potřebných informací všem zúčastněným. S nízkou informovaností způsobenou neaktuálními e-mailovými adresami se potýkala první generální zkouška.

Jako poslední plánovanou změnu bych uvedla rozšíření reportingu, monitoringu a vyhodnocení. Znamená to, že se navýší možnost získání zpětné vazby pro žáky a jejich rodinné zástupce. Co se monitoringu neboli sledování týče, je potřeba užívat jasných definic-line přehledů, které odkazují na stavy testů. Patří mezi ně stavy typu zahájen/ukončen/odeslán-zpracován/odeslán-nezpracován. Dalším krokem bude vypracování a vyhodnocení všech testů na úrovni školy i každého žáka, s čímž souvisí i interpretování výsledků.

Druhá generální zkouška se ještě v některých případech bude zabývat detailněji procesy, které byly nastaveny už při prvním testování. Řeč je zejména o poslechových cvičeních z cizích jazyků, která prozatím probíhala v mluvené podobě. Problém je spojený s výbavou škol. Ne každá škola má k dispozici sluchátka potřebná k přehrávání audionahrávek. ČŠI proto navrhone, aby doposud nabyté úspory mohly být využity k dovybavení všech škol sluchátky (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 38-41).

5.1.2.8 Závěrečná zpráva z první celoplošné generální zkoušky

Závěrem první celoplošné generální zkoušky ověřování výsledků žáků základního vzdělávání je fakt, že zkouška konaná v květnu a červnu roku 2012 u žáků 5. a 9. ročníků prokázala, že celoplošné testování v elektronické podobě je bez závažnějších komplikací realizovatelné. Výsledky je možno velmi dobře posoudit a využít ke zpětné vazbě směřované na žáky, učitele, rodiče, ředitele i další zúčastněné orgány. V průběhu testování se České školní inspekci naskytlo mnoho zajímavých podnětů, které jsou podrobně zpracovány a byly připraveny k přípravě druhé celoplošné generální zkoušky. Veškeré problémy, které se naskytly, byly konzultovány s odbornou veřejností pocházející z převážné většiny z rezortu školství. Celý systém má za úkol co nejvíce vyladit z výsledků a co nejméně zatěžovat školy.

Tyto kroky byly nezbytné k tomu, aby mohlo být spuštěno ostré testování, které bylo původně plánované na rok 2014 (CSICR, První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012, online, s. 42).

5.1.3 Druhá celoplošná generální zkouška

5.1.3.1 Příprava a průběh

Druhá celoplošná generální zkouška (CSICR, Druhá celoplošná generální zkouška, 2013, online) proběhla ve dnech od 13. 5. - 7. 6. 2013. Týkala se všech škol, které v daném období vzdělávaly žáky 5. a 9. ročníků. Ze strany České školní inspekce byla výjimka udělena pouze několika školám, které se testování z objektivních důvodů nemusely zúčastnit. Stejně jako u první celoplošné generální zkoušky, která se konala v roce 2012, bylo hlavním cílem poskytnout zpětnou vazbu žákům a jejich rodičům, pedagogům, ředitelům, ale i státu. Výsledky napovídají, v čem jsou žáci slabší a naopak. Na základě získaných výsledků dochází k porovnání se vzdělávacími standardy.

„Do druhé celoplošné generální zkoušky se zapojilo 3759 škol, což je 99,9 % všech škol, pro které byla celoplošná generální zkouška určena, a 166 150 žáků těchto škol (tj. 97,6 % ze všech registrovaných) vypracovalo celkem 477 027 testů. Použito bylo 70 584 počítačů (průměr 2,4 žáci na 1 počítač). Do testování se zapojilo také více než 16 000 žáků se SVP“ (CSICR, Druhá celoplošná generální zkouška, 2013, online, s. 18).

Jak bylo již zmíněno v předešlých kapitolách, během druhé celoplošné generální zkoušky došlo k několika úpravám. Nejzásadnější změny se týkaly především testovacích úloh. Žákům 5. tříd bylo přizpůsobeno zadání. Důraz byl kladen především na stručnost a srozumitelnost zadání. U žáků 9. ročníků byla větší pozornost věnována výběru námětů tak, aby žáci věnovali úlohám větší pozornost. Další změny se týkaly například organizačních záležitostí. Oproti prvnímu testování byl termín prodloužen o jeden týden, znamená to, že druhá generální zkouška probíhala po dobu 4 týdnů. Účelem prodloužení testovacího období bylo především zaručení, že nedojde k narušení běžného chodu školy a že i přes testování žáků nebude škola například rušit

naplánované akce a jiné aktivity. Školy dostaly informace týkající se testování již na začátku školního roku, přesněji v říjnu 2012. Proto měla každá škola dostatek času k naplánování harmonogramu pro daný školní rok. V březnu 2013 došlo také k prověření funkčnosti systému.

Přípravy zahájila Česká školní inspekce na podzim roku 2012. Přípravy se týkaly především testovacích úloh, které byly na vybraných školách pilotovány na jaře 2013. K nejdůležitějším změnám však došlo také ze stran škol, které se testování zúčastnily. Byla nutná registrace tříd a žáků, kteří se účastnili jednotlivých testů během generální zkoušky. Tento krok nepřinesl žádné problémy. Každý žák měl během registrace možnost vybrat si jeden ze tří cizích jazyků (anglický, německý, francouzský), z něhož následné testování probíhalo. Přes 10 % škol dokonce využilo možnost vybrat si i druhý cizí nepovinný jazyk. Druhá generální zkouška již také zohlednila žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Účast těchto žáků byla sice dobrovolná, ale možnost využilo více než 10 % všech zúčastněných. Školy měly za úkol zvolit dostatečné úlevy, které se týkaly například žáků tělesně postižených, neslyšících, nevidomých, s vývojovými poruchami učení aj. Registrace také zahrnovala rozhodnutí, jestli při testování cizích jazyků škola použije během poslechu sluchátka nebo dá přednost frontálnímu poslechu, tedy hromadnému spuštění z přehrávače, kterého bylo využito během první generální zkoušky. Česká školní inspekce měla v plánu využít úspory a vybavit sluchátky všechny školy. Z organizačních a finančních důvodů však z tohoto plánu po domluvě s MŠMT sešlo.

Dalším krokem přípravy byla instalace testovací aplikace do školních počítačů. Instalace probíhala od 29. 4. do 13. 5. 2013 a týkala se především škol, které se neúčastnily první generální zkoušky nebo u kterých došlo k výměně počítačového vybavení. Ostatní školy provedly pouze aktualizaci předešlé verze (CSICR, Druhá celoplošná generální zkouška, 2013, online, s. 6-9).

5.1.3.2 Struktura testových úloh

Veškeré testovací úlohy musí vycházet ze Standardů základního vzdělávání, které se řídí Rámcovým vzdělávacím programem. Druhá celoplošná generální zkouška se týkala testů z matematiky, českého jazyka, anglického jazyka, německého jazyka a francouzského jazyka, vždy pro 5. a 9. ročníky.

Zatímco testy z anglického jazyka byly vzhledem k vysokému zájmu připraveny ve třech variantách, které se v jednotlivých týdnech prostřídaly, test z německého a francouzského jazyka byl za předpokladu nižšího zájmu vycházejícího z registrace připraven pouze jeden. Žáci měli na vypracování testů z cizích jazyků 60 minut čistého času. Dalších cca 5-10 minut měli ke zpracování ostatních úkolů, jako bylo například vyplnění závěrečného dotazníku.

Na přípravě testových úloh se podílelo celkem 16 odborníků, z toho 5 zahraničních pedagogů, kteří se věnovali především nahrávání poslechových textů.

Další výraznou změnou oproti první generální zkoušce byla rozmanitost úloh. Jednalo se o následující:

1. *úlohy s výběrem jedné správné odpovědi ze 3–5 nabídnutých možností,*
2. *úlohy s výběrem více správných odpovědí ze 3–5 nabídnutých možností,*
3. *úlohy s výběrem jedné správné odpovědi z nabídnutých možností uvnitř souvislého textu,*
4. *úlohy s doplněním vlastní (číselné nebo slovní) odpovědi do připravené věty,*
5. *úlohy spočívající v přiřazování výrazů do dvojic,*
6. *úlohy spočívající v zařazování výrazů do skupin,*
7. *úlohy spočívající v doplňování výrazů do souvislého textu,*
8. *úlohy spočívající v označení správné odpovědi v obrázku*

Stejně jako první celoplošná generální zkouška mělo i druhé testování za úkol poměřit základní dovednosti žáků ve srovnání s požadovanou minimální úrovní standardu a poskytnout tak nejenom žákům informace o jejich dosažené úrovni. Každý žák zahájil testování na minimální úrovni, ve které nadále pokračoval, pokud doposud nesplnil dvě třetiny úloh správně. Pokud ale došlo k úspěšnosti těchto dvou třetin, pokračoval každý žák automaticky po celou dobu zbylého testování na úrovni vyšší.

V testech z cizího jazyka se úvodní společná část týkala pouze porozumění čteného textu a poslechu, další část se potom věnovala lexikálním a gramatickým úkonům.

Aby byla zajištěna porovnatelnost všech testových variant a jejich obtížností, proběhlo v březnu 2013 pilotní testování na padesáti zvolených školách. Při pilotním testování byly žákům 6. a 8. ročníků předloženy nové úlohy a na základě jejich zpracování došlo k vyhodnocení a závěrečné úpravě týkající se například zvýšení nebo naopak snížení počtu úloh.

Novinkou druhé generální zkoušky bylo bodové ohodnocení. Zatímco úlohy první generální zkoušky byly zásadně vždy ohodnoceny pouze jedním bodem, druhá generální zkouška zařadila do testování i komplexnější úlohy, které byly bodovány podle míry náročnosti. Znamená to, že žák mohl za svoji odpověď získat i body dva.

Změna se týkala i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zatímco tito žáci nebyli do první generální zkoušky zapojeni, druhá celoplošná generální zkouška na ně brala při vytváření úloh ohled. Na základě konzultací s odbornou veřejností byly pro žáky připraveny testy přizpůsobené jejich poruše. Tyto změny spočívaly například v prodloužené době potřebné k vypracování úloh, možnosti spolupráce asistenta (například čtení úloh žákům, kteří trpí zrakovou poruchou) nebo úpravě úloh podle druhu postižení (CSICR, Druhá celoplošná generální zkouška, 2013, online, s. 9-12).

5.1.3.3 Závěrečné zhodnocení druhé celoplošné generální zkoušky

Druhá celoplošná generální zkouška ukázala, že testování žáků formou elektronické podoby je možné a že získané výsledky mohou být využitelné jak pro žáky, tak pro jejich pedagogy. Během tohoto testování se již nevyskytly žádné větší problémy týkající se technického zaopatření. Pouze některé školy měly problém se zastaralostí počítačového vybavení nebo s nedostatkem počítačů. Testování se také potýkalo s neúčastí některých škol, které byly ale omluvené z důvodu povodní v posledním týdnu testování a na základě kterých musely být některé školy uzavřené.

Od 10. 6. do 14. 6. 2013, tedy týden po ukončení testování, některé školy ještě odesílaly výsledky, které se nepodařilo odeslat ihned po skončení zkoušky. Souběžně byly prozkoumány úlohy, u kterých docházelo k automatickému hodnocení. Pozornost

byla zaměřena také na úlohy s otevřenou odpovědí, jejich zadání a správné zobrazení. V některých případech došlo ještě k přehodnocení výsledků. Z celkového počtu využitých úloh, kterých bylo kolem 2 500, jich pouze 5 bylo vyhodnoceno jako problematických.

Zhruba do jednoho týdne byly k dispozici celkové výsledkové sestavy neboli vysvědčení, které informovaly o úspěšných a neúspěšných krocích každého žáka. Komplexní výsledky dále získala každá třída a škola zvlášť.

Česká školní inspekce sesbírала během druhé celoplošné generální zkoušky celou řadu komentářů, postřehů a připomínek. Vše bylo následně prozkoumáno a bude zohledněno během dalšího vývoje testování. Ze získaných podnětů byla největší pozornost zaměřena na systém poslechových cvičení u testování cizích jazyků. Druhá celoplošná generální zkouška využila možnosti individuálního ovládání zvukových ukázek do sluchátek. V případech, kde škola sluchátka k dispozici neměla, byly zvukové ukázky spouštěny z přehrávače. V těchto případech ale docházelo často k omylům během spouštění. Školy se proto přiklánějí k jednotnému způsobu realizace poslechu, nejlépe poslechu do sluchátek, kdy je ukázka součástí elektronického testu.

Další návrhy se týkaly například zvýšení počtu testových variant, navýšení dozoru během samotného testování, zkrácení období určeného k testování, popř. stanovení konkrétního dne i času (CSICR, Druhá celoplošná generální zkouška, 2013, online, s. 43-46).

Testování výsledků žáků je nezbytnou součástí komplexního hodnocení škol. Celoplošná generální zkouška umožňuje sledovat míru naplnění požadavků minimálních standardů a získat tak přehled o úspěchu každé školy. Testování má za úkol poskytnout všem zúčastněným školám formou objektivního hodnocení zpětnou vazbu a souhrnnou informaci o výsledcích. Obě provedené celoplošné generální zkoušky ukázaly, že je možné žáky testovat formou moderní počítačové techniky, která může při dodržování předepsaných pravidel výrazně přispět ke zkvalitnění českého školství.

5.2 Možnosti zavedení pravidelného testování

Po ukončení obou celoplošných generálních zkoušek bylo nutné rozhodnout, jak nadále k celému procesu přistoupit. Vláda ČR měla původně v plánu provádět celoplošné testování žáků 5. a 9. ročníků každý rok. Tento krok je podle zjištění realizovatelný, avšak otázkou zůstává, zda je to každoročně nezbytné a účelné. Každoroční testování by pro školy znamenalo značnou zátěž a zdá se, že by nepřineslo žádnou významnou výhodu, jelikož by se výsledky nijak výrazně nelišily. ČŠI také argumentuje tím, že je nereálné získaná data z testování zpracovat za tak krátkou dobu, aby mohlo dojít během několika měsíců k dalšímu posunu. Delší prodleva mezi testováními umožní přijmout, analyzovat a zhodnotit veškerá opatření lépe. Dalším problémem každoroční celoplošné generální zkoušky by mohlo být omezení monitorování ostatních výstupů výuky. Předpokládá se, že kdyby byli žáci testováni každý rok, pedagogové by upřednostňovali profilové předměty, tedy matematiku, český jazyk a cizí jazyk. Na základě tohoto poznatku nastaly především mezi rodiči obavy, aby se škola postupem času nezaměřovala pouze na celoplošné testování a s ním spojené klíčové předměty, zatímco ostatní předměty by zůstaly stát v pozadí.

Česká školní inspekce na základě získaných zkušeností a argumentů jak z první, tak i z druhé celoplošné generální zkoušky navrhovala několik možností. Jednou z variant bylo prodloužit časový limit mezi každým testováním na 4 roky s ostře daným úvodním termínem ze strany ČŠI, a to ve školním roce 2014/2015 nebo 2015/2016.

Dále bylo navrženo, aby se celoplošné testování každý rok proložilo výběrovými šetřeními. Ta by se týkala vybraných škol a sledovala by, jak jsou naplňovány požadavky minimálních standardů i v jiných ročnících než pátých a devátých.

Dalším krokem je poskytnutí dobrovolné každoroční autoevaluace všem školám. Znamená to, že každá škola by mohla využít testové nástroje připravené pro certifikovaná testování, které by mohly sloužit buďto ke sledování dosažených úrovní v předmětech nebo k naplnění požadavků minimálních standardů.

To, že by každoroční testování zaručilo plnohodnotnou zpětnou vazbu, stále platí. Žáci mají ale možnost získat výsledky o jejich dosažené úrovni ve sledovaných oblastech i v případě nastavení navrhovaného povinného čtyřletého intervalu. Každá

škola může využít možnosti absolvovat každoročně šetření odpovídající jejím potřebám a představám. Pokud škola této možnosti využije, efekt bude stejný a žáci o možnost sledování jejich výsledků nepřijdou. Navrhovaný model s sebou nese řadu výhod a ve srovnání s původním vládním záměrem je obohacen. Oproti původnímu návrhu by byly sledovány nejenom výsledky žáků 5. a 9. tříd, ale i ostatních ročníků.

Základní rysy ostrého testování by měly být téměř totožné s druhou celoplošnou generální zkouškou. Byly by zařazeny pravděpodobně více otevřené úlohy, které by byly vyhodnoceny externími hodnotiteli. Vyskytuje se však stále několik bodů, které se musí během příprav dořešit. Patří mezi ně například stanovení termínu, jelikož konec školního roku má některá negativa. Dále se musí konkrétně nastavit pravidla týkající se žádostí škol ohledně uvolnění z testování nebo způsob identifikace výsledků žáků, kteří budou pravděpodobně registrováni pod rodným číslem. Dalším požadavkem je vypracování standardů i pro další úrovně, jelikož cílem výuky není pouze dosažení minimálních požadavků (CSICR, Druhá celoplošná generální zkouška, 2013, online, s. 47-50).

5.3 Výběrové testování

Jak bylo uvedeno v kapitole týkající se druhé celoplošné generální zkoušky, po jejím skončení se diskutovalo o možných variantách budoucího testování. Jedním z návrhů bylo, aby se celoplošné testování proložilo výběrovými šetřeními. Ta by se týkala vybraného vzorku škol, u kterých by se sledovalo, do jaké míry jsou minimální požadavky naplňovány, a to i v jiných než v pátých a devátých ročnících.

Hned rok po druhé generální zkoušce proběhlo výběrové ověření výsledků žáků ze 4. a 8. ročníků základních škol společně s testováním i 2. ročníků středních odborných škol. Elektronické testování proběhlo od 19. 5. 2014 do 6. 6. 2014 pod záštitou České školní inspekce. Do testování se zařadilo celkem 384 škol (305 základních škol, 79 středních škol). Školy byly vybrány dle velikosti, zřizovatele nebo sídla. Cizí jazyk byl testován pouze u žáků 8. ročníků a u středoškoláků. Obtížnost korespondovala s úrovní A2, která odpovídá požadavkům nastaveným pro žáky na konci základního vzdělávání. Cílem testování bylo, jako v předešlých zkouškách,

poskytnutí relevantní zpětné vazby, která se týká míry naplnění výstupů odpovídajících rámcovému vzdělávacímu programu.

Výsledky prokázaly, že žáci 4. i 8. ročníků v dostatečné míře splňují minimální požadavky už před koncem jak prvního, tak i druhého stupně. Průměrná úspěšnost testů se pohybovala mezi 56 a 65 %.

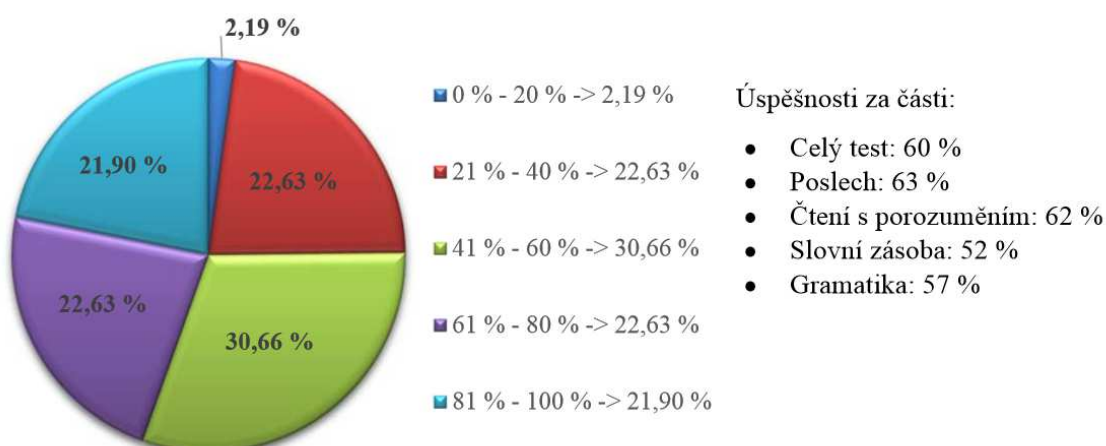
Pro zajímavost bych ráda zmínila i výsledky žáků středních škol, kteří bohužel zůstali v cizím jazyce podprůměrní, tzn. za všeobecnými požadavky. Pouze necelá polovina žáků testovaných v cizím jazyce naplnila požadavky minimálních standardů, které jsou přizpůsobené žákům 9. ročníků základních škol. Důležité je zmínit, že tito žáci mají ve výuce cizího jazyka téměř dvouletý náskok. Tento stav se ukázal jako velice neuspokojivý a do budoucna si vyžaduje mnohem hlubší analýzu.

Pro porovnání jsem vybrala následující dva grafy, které nám ukazují procentuelní úspěšnost v jednotlivých testovaných oblastech jak u žáků 8. ročníků základních škol, tak u žáků středních odborných škol. Z grafů je možné vyčíst, že žáci středních škol dopadli ve všech částech hůře než žáci základní školy. Česká školní inspekce byla tímto poznatkem zaskočena a konstatovala, že je třeba podniknout efektivnější opatření jak v individuální jazykové přípravě žáků, tak v celkové podpoře vzdělávání.

Německý jazyk - 8. ročník ZŠ:

Žáci dosáhli při výběrovém ověřování výsledků v roce 2014 uspokojivých výsledků. Oproti druhé generální zkoušce předešlého roku, kterou vykonávali žáci 9. ročníků v roce 2013, došlo ke zlepšení přibližně o 9 %. Obě verze měly zcela shodnou obtížnost.

Graf 4: Úspěšnost žáků ZŠ

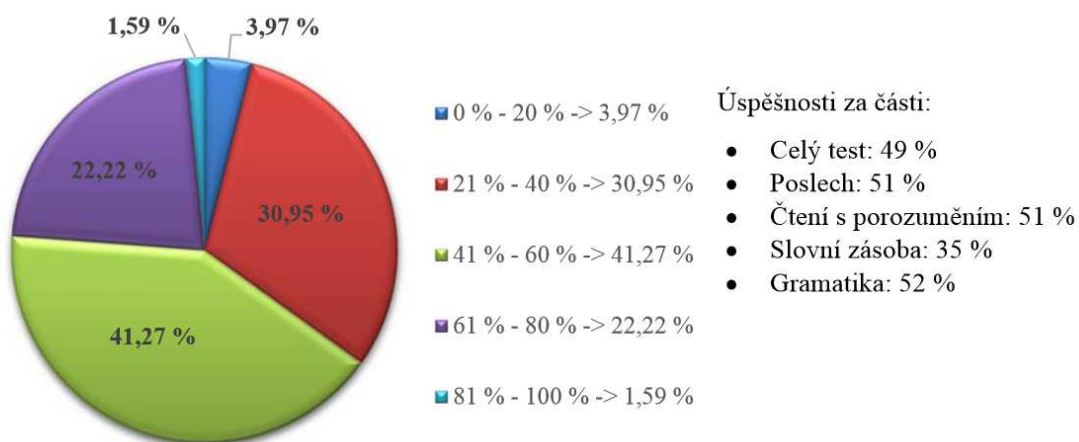

Zdroj: CSICR, Výběrové testování, online.

Německý jazyk - 2. ročník SOŠ:

Žáci dosáhli při výběrovém ověřování výsledků v roce 2014 slabších výsledků. Oproti druhé generální zkoušce předešlého roku, kterou vykonávali žáci 9. ročníků v roce 2013, došlo ke zhoršení. Žáci ztráceli body ve všech tematických částech, největší neúspěch zaznamenaly poslechové úlohy, kde měli žáci problémy se slovní zásobou. Naopak nejlepších výsledků dosáhli žáci paradoxně v úlohách testujících elementární gramatiku (CSICR, Výběrové testování, online).

Graf 5: Úspěšnost žáků SŠ

Zdroj: CSICR, Výběrové testování, online.

5.4 Stop plošného testování

Celoplošné testování se od samého začátku setkávalo s negativními názory především z řad rodičů. Rodiče nesouhlasili, aby celoplošné testování bylo povinné. Navrhovali, aby proběhlo pouze výběrové testování na určitém vzorku škol, které bude dobrovolné. Česká školní inspekce na základě protestní vlny vydala již v roce 2012 prohlášení, že rodiče mohou otestování svého dítěte odmítnout.

Rodiče si především nepřáli, aby po vyhodnocení výsledků došlo k rozdělení na „lepší“ a „horší“ žáky. Měli obavy, že zařazení dítěte mezi méně úspěšné žáky může ovlivnit sebevědomí jejich dítěte, a tím i jeho další rozvoj. Rodiče zastávali názor, že na základě jednoho typu testu nelze objektivně prokázat, které z dětí je více či méně vzdělané. Dalším argumentem bylo, že v daný den mohou být žáci nervoznější než obvykle, a proto může dojít ke zvýšenému chybování způsobenému nadměrným stresem. Výsledky nadaného žáka pak nemusí odpovídat jeho obvyklému výkonu, na který je v průběhu školního roku sám zvyklý. Takové dítě se pak se špatnými výsledky těžko vyrovnává. Další problém, který byl vystižen, je nedostatek prostoru k verbálnímu vyjádření žáků. Někteří žáci jsou silnější v písemném projevu, jiní upřednostňují projev ústní. Mezi další negativa celoplošného testování byl zařazen fakt, že určitá skupina žáků vyniká oproti jiným v oblastech, které nejsou momentálně testovány. Tito žáci jsou potom oproti ostatním znevýhodněni i přesto, že v jiných předmětech, pro které nejsou standardy prozatím vytvořené, by mohli dosáhnout mnohem lepších výsledků než ostatní. Pokud by bylo testování žáků povinné, předpokládá se zvýšený tlak ze strany rodičů na školu, aby žáky připravila především na testované předměty. Tento fakt je logický, protože každý rodič chce, aby jeho dítě bylo úspěšné, a i když to nechtějí rodiče vyslovit nahlas, vnitřně dochází vždy k určitému srovnávání s ostatními spolužáky. Skupina odpůrců celoplošného testování zastává názor, že každé dítě je osobnost, která je originální. Společnost by proto měla každému z nás dát možnost k pozitivnímu rozvoji našich schopností a ne se snažit centralizovaně zlepšovat výsledky pomocí celoplošného testování, které může mít negativní vliv na výsledky žáků v mezinárodním měřítku (Stop plošné testování, 2013, online).

5.5 Přínos standardů testování

Mnoho odborníků se zabývá otázkou, proč vlastně standardy testování vznikly, k čemu je potřebujeme a jaký bude jejich přínos. Důvodů existuje hned několik. Základní myšlenkou byla povinnost sjednocení a garantování základních kompetencí u všech žáků. Z programového prohlášení vlády vyplývá zavedení pravidelného zjišťování výsledků žáků ve vzdělávání v pátých a devátých ročnících na základních školách. Dalším z hlavních důvodů zavedení standardů je zkvalitnění úrovně žáků. Na jednotlivých školách se podle různých již zmíněných výzkumů prokazuje neustále klesající úroveň znalostí žáků a nerovnoměrnost v množství probraného učiva. Testování žáků probíhá již téměř po celé Evropě.

Další z funkcí standardů testování spočívá v dosažených výsledcích. Se zřetelem na standardy můžeme přezkoušet, zda požadované kompetence byly opravdu dosaženy. Dá se zjistit, do jaké míry byly standardy přínosem. Hovoříme o tzv. školní evaluaci, kdy každá škola obdrží zpětnou vazbu o výsledcích své práce. Standardy testování nám mohou poskytnout také určitá upozornění týkající se individuálních diagnostik. Dále by standardy měly učitelům poskytnout lepší orientaci a více jistoty ve vyučování.

Vznik standardů testování, jejich vývoj a pilotování je dlouhodobou záležitostí. Standardy by měly sloužit především jako pomocné materiály při plánování výuky a jako podklad pro testování. V podstatě se jedná pouze o specifikaci výstupů z RVP ZV, který je povinný na všech základních školách, tudíž by povinné testování nemělo školám působit žádné velké potíže. Standardy v žádném případě nepředepisují, jakým způsobem se má vyučovat. Pedagogové si mohou zvolit metody dle svého vlastního výběru a uvážení. Standardy testování se soustřeďují pouze na základní oblasti vyučovaného předmětu a popisují očekávané učební výsledky.

Cílem standardů testování je napomoci nejen školám a učitelům, ale i samotným žákům a rodičům při dosažení vzdělávacích cílů. Standardy slouží pro přípravu testů ke zjišťování výsledků a jejich součástí je vždy i vzorová, ilustrativní úloha, kterou vyučující může použít, ale nemusí. Je důležité zmínit, že právě tyto zjištěné výsledky nebudou sloužit k žádnému sestavování žebříčku dle úspěšnosti škol, ani jinému porovnávání, ale pouze jako zpětná vazba pro danou školu, žáky a jejich rodiče (MŠMT, Standardy pro základní vzdělávání, 2013-2015, online).

5.6 Úprava RVP ZV pro cizí jazyky

Abychom žáky mohli testovat, musí se nejprve připravit a vytvořit požadavky k tomu, co by měl žák na dané úrovni konkrétně umět. Tyto požadavky jsou již platné v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, který je závazný od roku 2007. V podstatě se dá říci, že nově připravované standardy testování pouze specifikují či konkretizují očekávané výstupy z RVP ZV. Po nátlaku odborné veřejnosti proběhla revize RVP ZV v cizích jazycích, která nabyla platnosti od 1. 9. 2013. Revize RVP ZV způsobila mnoha pedagogům obavy, zda budou muset měnit školní vzdělávací programy (ŠVP), které jsou na všech základních školách odlišné, přizpůsobené cílovým skupinám žáků. Každá škola si tak musela zkontrolovat své výstupy z RVP ZV a v případě, že některé v ŠVP chyběly, bylo třeba je doplnit či upravit.

Změna RVP ZV proběhla prozatím formou doplňku, v plánu je však kompletní předělání, ke kterému by mělo dojít přibližně za čtyři roky. Toto předělání se nebude týkat vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk, jelikož revize už proběhla.

Vzdělávací obor Další cizí jazyk byl zařazen do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Doposud byl řazen mezi Doplňující vzdělávací obory, které nebyly povinnou součástí základního vzdělávání. Zavedení dalšího cizího jazyka jako povinného je zásadní změnou, která by měla být zařazena nejpozději od osmého ročníku. V RVP ZV je změna popsána takto: *„Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin. Vzhledem k posilování významu výuky cizích jazyků musí škola daných 6 disponibilních hodin využít pouze pro výuku Dalšího cizího jazyka, nebo v odůvodněných případech pro upevňování a rozvíjení Cizího jazyka“* (NÚV, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2013, online, s. 16).

Tímto krokem se Česká republika přiblížila ostatním zemím EU, kde je výuka druhého cizího jazyka ve více jak polovině zemí povinná.

Vzdělávací obory Cizí jazyk a Další cizí jazyk vycházejí se Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, ve kterém jsou podrobně popsány všechny úrovně cizího jazyka. Předpokládaná dosažená úroveň v Cizím jazyce na základních školách je A2, v Dalším cizím jazyce je to úroveň A1.

Tabulka 2: Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice

Zkušený uživatel	C2	Snadno rozumí téměř všemu, co si vyslechne nebo přečte. Dokáže shrnout informace z různých mluvených i psaných zdrojů a přitom dokáže přednést polemiku a vysvětlení v logicky uspořádané podobě. Dokáže se spontánně, velmi plynule a přesně vyjadřovat a rozlišovat jemné významové odstíny dokonce i ve složitějších situacích.
	C1	Rozumí širokému rejstříku náročných a dlouhých textů a rozpozná implicitní významy textů. Umí se plynule a pohotově vyjadřovat bez zjevného hledání výrazů. Umí jazyka užívat pružně a efektivně pro společenské, akademické a profesní účely. Umí vytvořit srozumitelné, dobře uspořádané, podrobné texty na složitá témata, čímž prokazuje ovládnutí kompozičních útvarů, spojovacích výrazů a prostředků koheze.
Samostatný uživatel	B2	Dokáže porozumět hlavním myšlenkám složitých textů týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru. Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími, aniž by to představovalo zvýšené úsilí pro kteréhokoliv účastníka interakce. Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat a vysvětlit své názorové stanovisko týkající se aktuálního problému s uvedením výhod a nevýhod různých možností.
	B1	Rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace (input) týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Uživatel základů jazyka	A2	Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.
	A1	Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Zdroj: MŠMT, Společný evropský referenční rámec pro jazyky, 2001, online, s. 24.

5.6.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obsah základního vzdělávání (NÚV, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2013, online, s. 14-17) je v RVP ZV rozdělen orientačně do devíti vzdělávacích oblastí, které jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace se vztahuje na vzdělávací obory Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Jak jsem již zmínila na začátku své diplomové práce, znalost minimálně jednoho cizího jazyka se dnes bere jako samozřejmost. O tomto poznatku hovoří i RVP ZV, který zmiňuje, že osvojování cizího jazyka napomáhá ke snížení jazykové bariéry a současně přispívá ke zvyšování mobility během osobního i pracovního života nebo v průběhu dalšího studia. Znalost cizího jazyka nám umožňuje rozpoznat rozdíly v životním způsobu lidí z ostatních zemí a napomáhá nám při vzájemném porozumění a toleranci mezinárodních odlišností.

5.6.1.1 Vzdělávací obor CIZÍ JAZYK

V následujících tabulkách jsou zobrazeny očekávané výstupy RVP ZV společně s kódy. Tyto kódy jsou pro všechny očekávané výstupy vzdělávacích oborů RVP ZV jednoznačně stanoveny. Výstupy jsou v souladu se Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky a týkají se jazykových dovedností na úrovni A1 a A2 v pořadí poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

Jako příklad jsem zvolila očekávaný výstup RVP ZV **CJ-5-2-01**, který se skládá z těchto částí:

- **CJ:** Zkratka vzdělávacího oboru Cizí jazyk
- **5:** 5. ročník
- **2:** Pořadí tematického okruhu vzdělávacího oboru - Tematický okruh 2
– Mluvení
- **01:** Pořadové číslo očekávaného výstupu - „Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů“

Tabulka 3: Cizí jazyk, očekávané výstupy 1. stupeň

<p>Očekávané výstupy – 1. období</p> <p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
➤ CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
➤ CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
➤ CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
➤ CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
➤ CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy <p>Očekávané výstupy – 2. období</p> <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
➤ CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
➤ CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>MLUVENÍ</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
➤ CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
➤ CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
➤ CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>PSANÍ</p> <p>žák</p> <ol style="list-style-type: none">
1. CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
2. CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Zdroj: NÚV, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2013, online, s. 22-23.

Tabulka 4: Cizí jazyk, očekávané výstupy 2. stupeň

<p>Očekávané výstupy POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
➤ CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>MLUVENÍ</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
➤ CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
➤ CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
➤ CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>PSANÍ</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
➤ CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>3. CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>
--

Zdroj: NÚV, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2013, online, s. 24.

5.6.1.2 Vzdělávací obor DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Tabulka 5: Další cizí jazyk, očekávané výstupy 1. stupeň

<p>Očekávané výstupy POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
➤ DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
➤ DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>MLUVENÍ</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">
➤ DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
➤ DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho
--

samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
➤ DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Zdroj: NÚV, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2013, online, s. 25.

5.7 Problémy spojené s testováním z německého jazyka

Přestože se standardy testování opírají o RVP ZV, který je pro všechny základní školy jednotný a především povinný, setkala se pracovní skupina sestavená za účelem přípravy Standardů z německého jazyka s několika body, které by se mohly ukázat během testování jako problémové. Informace, kterými se zabývám v následujících kapitolách, jsem získala při účasti na pracovních seminářích, které se zabývaly zmíněnou přípravou standardů pro německý jazyk.

5.7.1 Čas určený k vypracování testu

Ke zpracování testu z cizího jazyka je vymezen čas čistých 60 minut. Zpočátku se diskutovalo, zda by nestačilo pouze 45 minut. Žáci by se tak mohli lépe soustředit a udrželi by pozornost. Se zvýšenou únavou přichází i více chyb. Problém by ale mohl nastat u dětí se SVP poruchou, kterých v dnešní době přibývá a které by se mohly dostat do časové tísně a stresu.

Rozdíl by nastal také mezi dětmi na prvním a na druhém stupni. Žáci vyšších ročníků si vědomi, na co se mají během testování soustředit, které informace jsou důležité a naopak. Dobře si již uvědomují, že pokud si neví například momentálně s danou úlohou rady, existuje možnost ji přeskocit, popřípadě se k ní na konci ještě zpětně vrátit a pokusit se ji vyřešit. Naopak děti na prvním stupni by v takovýchto případech mohly znervoznět, mnohé z nich by nebyly schopny bez vyřešení jedné úlohy pokračovat v dalších, a tím by se dostaly do časového skluzu, který by mohl vést k následnému chybování.

5.7.2 Slovní zásoba

Dalším bodem, který se ukázal jako problémový, je rozsah slovní zásoby. Během příprav testování se rozpoutala diskuse nad jednotlivými jevy, které se vyskytovaly v pracovních verzích standardů testování. Diskutovalo se například o tom, zda se ve vzorových testech pro 5. třídu, úroveň A1, mohou slovíčka odpovídající vyšší úrovni ponechat či nikoliv, zda budou žáci schopni jim porozumět nebo odvodit jejich význam. Dle mého názoru je slovní zásoba samozřejmě důležitá, nicméně není nezbytně nutné být schopen přeložit si každé slovíčko, které se v textu objeví. Žáci by měli být od počátku vedeni k tomu, že není důležité tzv. slovíčkaření, ale schopnost vyhledat si v textu zásadní informace. Slovní zásoba slouží pouze jako prostředek ke komunikaci, avšak není cílem výuky cizích jazyků.

5.7.2.1 UKÁZKA 1

Obrázek 8: Německý jazyk, 5. ročník, čtení s porozuměním

Přečti si SMS a přiřaď k nim nadpisy.

Geburtstag   Party   Krankheit   Freizeit   Abend

1: Hallo Uwe, ich kann nicht kommen, bin krank ☹️. Tut mir leid. Max

2: Liebe Oma, Alles Gute Zu deinem Geburtstag, Viel, viel Gesundheit!!! Deine Erika

3: Hallo Martin, Was machst du heute? Ich lerne Mathe ☹️. Petra

4: Hallo Mutti, holst du mich ab? Bin schon fertig. Es ist spät. Jens

5: Hallo Ralf, die Party war super. Dan für die Einladung. Deine Erika

Zdroj: MŠMT, Standardy NJ, 2013, online, s. 184.

Při vytváření tohoto cvičení pracovní skupina zvažovala, zda text číslo 4 není pro žáky 5. tříd příliš obtížný. Pozastavila se především nad užitím slovesného tvaru „abholen,“ které nepatří mezi slovní zásobu, kterou žáci na úrovni A1 ovládají. Došlo k návrhům, zda by text neměl být změněn například tímto způsobem: *Hallo Mutti, Ich fahre nach Hause. Es ist schon spät. Ich komme um 9 Uhr.*

V závěru byl původní text ponechán s tím, že by žáci měli být schopni přiřadit obrázek k nadpisu především podle slovíčka „spät“ nebo vylučovací metodou. V každém obrázku je záchytné slovo:

Obrázek č. 1: krank

Obrázek č. 2: Geburtstag

Obrázek č. 3: Was machst du heute?

Obrázek č. 4: spät

Obrázek č. 5: Party

5.7.2.2 UKÁZKA 2

Obrázek 9: Německý jazyk, 5. ročník, poslech s porozuměním, původní verze

Birgits Ferien
In den Ferien fahren Birgit **mit den Eltern und ihrem Bruder** nach Bremerhaven. Das ist eine Stadt in Deutschland. In Bremerhaven kann man viel machen. Es gibt ein schönes Museum, einen Zoo und das Meer.
Die Familie fährt mit dem Auto nach Bremerhaven.
Birgit: „Gehen wir heute ans Meer? Ich möchte schwimmen.“
Mutter: „Nein, heute ist es sehr kalt. Wir wollen **in den Zoo** gehen.“
Birgit: „Ist der Zoo groß? Gibt es dort viele Tiere?“
Mutter: „Ja, sie haben viele Tiere. Tiger, Elefanten, Löwen und viele andere. Es gibt dort aber keine Zebras. Aber ihr könnt ein Eis essen, wenn ihr wollt.“

Zdroj: Interní nezveřejněné materiály pracovní skupiny NJ.

Obrázek 10: Německý jazyk, 5. ročník, poslech s porozuměním, nová verze

Transkripce textu: Birgits Ferien
In den Ferien fahren Birgit, ihr Bruder und ihre Eltern nach Bremerhaven.
Das ist eine Stadt in Deutschland. In Bremerhaven kann man viel machen.
Es gibt ein schönes Museum, einen Zoo und das Meer.
Die Familie fährt mit dem Auto nach Bremerhaven.
Birgit: „Gehen wir heute ans Meer? Ich möchte schwimmen.“
Mutter: „Nein, heute ist es sehr kalt. Wir wollen Zoo besuchen.“
Birgit: „Ist der Zoo groß? Gibt es dort viele Tiere?“
Mutter: „Ja, sie haben viele Tiere. Tiger, Elefanten, Löwen und viele andere. Es gibt dort aber keine Zebras. Aber ihr könnt ein Eis essen, wenn ihr wollt.“

Zdroj: MŠMT, Standardy NJ, 2013, online, s. 179.

V tomto poslechovém cvičení došlo na rozdíl od předchozí ukázky k úpravě. Skupina připravující standardy z německého jazyka se shodla, že se v původním textu objevoval ve velké míře 3. pád, který žáci ještě neumí vytvářet a používat. I když se jedná o poslechové cvičení, kde žáci 3. pád vytvářet sami nemusí, ale stačí mu pouze pasivně porozumět, bylo přesto poupraveno. 3. pád se v úloze vyskytoval několikrát a žáky 5. tříd by to mohlo zmást.

5.7.2.3 UKÁZKA 3

Obrázek 11: Německý jazyk, 9. ročník, Další cizí jazyk, čtení s porozuměním, původní verze

Přiřaď názvy výrobků k obrázkům a urči, ve kterém oddělení lze tyto výrobky koupit.

A

B

C

D

E

F

1. **Jungenjacke**, ideal für Sport und Freizeit
2. **Damen-Aktivschuhe**, speziell konzipiert für Sport
3. **Tristar Kaffeemaschine KZ-1208**, perfekt für 12-15 Tassen Kaffee
4. **Trauben hell**, kernlos, Namibia/Republik Südafrika
5. **Taschenübersetzer**, Deutsch, Englisch, Französisch, Spanisch, Italienisch und Niederländisch, 6 Sprachen (je 20.000 Vokabeln und 102 nützliche Redewendungen)

Zdroj: Interní nezveřejněné materiály pracovní skupiny NJ.

Přiřaď názvy výrobků k obrázkům a urči, ve kterém oddělení lze tyto výrobky koupit. Poté přiřaď popis výrobku.

1. **Damenjacke**, ideal für Sport und Freizeit
2. **Damen-Aktivschuhe**, speziell zum Sport geeignet
3. **Kaffeemaschine KL-1008**, perfekt für 12-15 Tassen Kaffee
4. **Trauben hell**, kernlos, Namibia/Republik Südafrika
5. **Notebook**, 39,5 cm (15.5"), Intel Pentium B980 2.40GHz, 500 GB SATA Festplatte 5400 U/min, DVD Super Multi Laufwerk, HD "Exmor" Webcam und internes Mikrofon, Gewicht: ca. 2,70 kg
6. **Schüler-Schreibtisch Emille**, weiß, mit robusten und breiten Füßen

Zdroj: MŠMT, Standardy NJ, 2013, s. 206, online.

Toto cvičení se týká čtení s porozuměním. Obrázky byly pozměněny, jelikož jedním z východisek vytváření standardů je autentičnost textů. Slovní výraz „Taschenübersetzer“ byl pozměněn za jiné slovo a obrázek, „Notebook.“ Dnešní žáci tento přístroj už většinou vůbec neznají. Jako návrh padl například i výraz „Elektronisches Wörterbuch.“

5.7.2.4 UKÁZKA 4

Obrázek 13: Německý jazyk, 9. ročník, Další cizí jazyk, poslech s porozuměním, původní verze

Transkripce textu:

Wie erreiche ich dich?

Anita: Hallo!
Julian: Hallo Anita!
Anita: Hallo Julian! Frau Müller hat mir für dich zwei Bücher gegeben.
Julian: Ach, ja ..., ich weiß, aber ich kann nicht kommen. Ich bin erkältet.
Anita: Kein Problem, ich habe Zeit, ich bringe dir die Bücher. Aber ... , wo wohnst du eigentlich?
Julian: Berliner Straße 268.
Anita: Wie bitte? 68?
Julian: Nein, Berliner Straße 268.
Anita: Und in welchem Stock wohnst du?
Julian: Im fünften, wir haben aber einen Aufzug, keine Angst.
Anita: Toll, ich komme gleich. Tschüs!
Julian: Tschüs, Anita. Und ... danke.

Řešení:
2, 268, 68, 5

Zdroj: Interní nezveřejněné materiály pracovní skupiny NJ.

Toto cvičení spočívalo v doplňování číselných údajů. Jednalo se o náročnou úlohu, při které by se žáci museli koncentrovat na trojčífernou číslovku 268, čímž by mohla klesnout schopnost soustředění se na zbytek textu. Byla navržena změna poslechového cvičení, jelikož ŠVP na této úrovni odpovídají pouze číslovky 1-100. Tento druh cvičení byl ze standardů nakonec odstraněn.

5.7.3 Zadání úloh

Během sestavování úloh se pracovní skupina pozastavila i nad způsobem zadávání jednotlivých úloh. Zatímco jedna část hlasovala proto, aby celá pracovní verze byla jednojazyčná, tedy v německém jazyce, druhá skupina se zastávala názoru, že zadání by mělo být v mateřském jazyce. Obě verze mají své pro a proti. Dalším řešením je možnost dvoujazyčného zadání.

Já osobně jsem se zastávala druhé verze, tzn. českého zadávání úloh. Minimálně žáci na úrovni A1 neovládají ještě slovní zásobu a instrukce typu rozhodni, vyber, přeškrtni, podtrhni apod. Špatné pochopení a přeložení zadání by mohlo žáky vést k tomu, aby danou úlohu zpracovali špatným způsobem, a to i přesto, že například konkrétní látku perfektně ovládají. Žáci by tak mohli zbytečně znejistět hned na začátku. Zastávám tedy spíše názor, že zadání by mělo být v mateřském jazyce, jasné a velmi stručné.

V Rakousku jsou pro srovnání úlohy zadány v testovaném jazyce, tedy v anglickém jazyce.

5.7.4 Gramatika

Dalším bodem během příprav byla otázka testování gramatiky. Gramatika není cílem výuky, ale pouze prostředkem ke správnému dorozumění se. Skupina pro přípravu standardů z tohoto důvodu diskutovala nad tím, jaké chyby budou žákům tolerovány a jaké budou naopak posouzeny jako chybné. Pokud chceme, aby celoplošné testování fungovalo tak jak má, musí se gramatika sjednotit a vycházet z RVP ZV.

U výuky Cizího jazyka i Dalšího cizího jazyka by v obou případech měly být tolerovány menší chyby, které nemají za následek narušení smyslu sdělení a celkovému porozumění (NÚV, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2013, online, s. 23).

Během přípravy standardů se například diskutovalo nad vazbou „vorbei an,“ která se vyskytla v jednom ze cvičení na úrovni A1, 9. ročník. Dosažená úroveň A1 v sobě zahrnuje skloňování podstatných jmen v prvním a čtvrtém pádu. Tato vazba se pojí se třetím pádem, který až na pár výjimek, které se týkají spojení ve vazbách, do této

úrovně nepadá. Otázkou tedy bylo, zda tento druh chyb v testech opravovat a hodnotit či nikoliv. Dle mého názoru by žáci na chybu měli být upozorněni. Samozřejmostí je, že špatné použití pádu nesmí být bráno za chybné. Konkrétně třetí pád se na úrovni A1 vyskytuje ve standardech testování hojněji, a to především v úlohách, které se zaměřují na popisy cest. Jako ukázkou jsem níže vybrala cvičení ze Standardů pro německý jazyk (9. ročník, úroveň A1), kde se spojení se třetím pádem objevuje hned několikrát. Předpokládá se, že žáci 3. pád neumí sami správně vytvářet a používat, ale jsou schopni mu ve vazbách porozumět.

V této oblasti se setkáváme bohužel velice často s chybnou metodikou vyučujících. Učitelé své hodiny často opírají o gramatické úlohy, vynechávají komunikační cvičení a neuvědomují si, že komunikace je základ ve výuce cizího jazyka. Samozřejmě, že žáci musí gramatiku ovládat, ale nemusí znát terminologii. Pokud bych to chtěla ukázat na konkrétním příkladu, tak cílem výuky například je, že každý žák dokáže popsat, kde včera byl a co dělal, ale nemusí již vědět, že se jedná o přičestí minulé. Cílem tedy není minulý čas, ale schopnost vyjádřit se a popsat událost, která již proběhla.

Během příprav standardů testování došlo k několika dalším rozporům, které byly dlouhodobě diskutovány. Vedle již zmíněných konfrontací týkajících se časové dotace, slovní zásoby, gramatiky atd. se diskutovalo i o tom, zda by nemohla být vytvořena pouze jedna verze pro úroveň A1. Tato varianta byla ale brzy zamítnuta vzhledem k velkému věkovému rozdílu mezi skupinami žáků, pro které je testování určeno. Bylo by téměř nemožné vytvořit takové úlohy, které by zaujaly současně žáky pátých tříd, kterým je přibližně 10 let, společně s žáky z devátých tříd, kteří dosahují přibližně patnácti let. Při přípravách cvičení je důležité, aby témata korespondovala se zájmy žáků, byla jim blízká a aby se žáci mohli s danou situací ztotožnit, popř. se do ní vžít.

Obrázek 14: Ukázka cvičení se 3. pádem (vazba „vorbei an“)

Vzdělávací obor	Další cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	DCJ-9-3-01 Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
Indikátory	1. Žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)
Ilustrativní úloha	
<p><u>Vyznač na plánu popsanou cestu. Začni u radnice.</u></p> <p><u>Wie komme ich zum Kaufhaus?</u></p> <p>Nimm den Bus Nr. 12 am Rathaus. Steig am Bahnhof aus. Geh an der Universität vorbei und biege dann in die dritte Straße links. Das Kaufhaus befindet sich am Ende der Straße. Das siehst du gleich.</p>	
	
Poznámky	DCJ-9-3-01.1 Zdroj obrázku: Plánek města. [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: http://www.wien.gv.at/stadtplan/

Zdroj: MŠMT, Standardy NJ, 2013, online, s. 205.

5.7.5 Ústní zkoušení

Dalším bodem byla otázka, zda do testování zařadit ústní zkoušení či nikoliv. Jelikož původně mělo být testování povinné pro všechny žáky, tzv. celoplošné, bylo by to z organizačních důvodů téměř nemožné. Ústní zkoušení by bylo náročné jak z časového hlediska, tak i z hlediska objektivnosti. Ústní zkoušení s sebou nese řadu výhod, ale i nevýhod. Mezi klady patří například to, že vyučující může žáka nasměrovat ke správné odpovědi. Pokud žák nerozumí, nabízí se mu možnost se ještě jednou zeptat na zadání, popř. konkrétnější vysvětlení. Jako další pozitivum bych vyzdvihla možnost rozpoznat širší spektrum vědomostí, kterými může žák disponovat, a které například při písemném přezkoušení nemůže ukázat.

Ústní zkoušení s sebou nese ale i zápory, jak jsem již zmínila na začátku této podkapitoly. Jedná se především o využitý čas, který je k přezkoušení potřeba. Vyučující nemá dostatečný prostor k vyzkoušení všech žáků. Jako další negativum byl zmiňován stres, který může ovlivnit výsledky žáků.

5.7.6 Plošné versus výběrové testování

Původní plán byl, že se budou všichni žáci základních škol testovat každoročně a celoplošně. ČŠI se nakonec shodla na tom, že výsledky z výběrových šetření budou dostačující. Jednou z navrhovaných možností bylo, že například jednou za pět let dojde k celoplošnému testování žáků, aby ČŠI získala potřebná data k vyhodnocení situace českého školství. Celoplošné testování nabízí větší možnost upozornit na případná rizika týkající se vzdělávání žáků na všech školách. ČŠI se takto nebude muset zabývat tím, zda jsou nepříznivé nebo naopak uspokojující výsledky pouze otázkou náhodného výběru škol či opravdovým výsledkem úrovně českého školství (NIQES, Testování žáků, 2013, online).

6. ZÁVĚR

Hlavním cílem mé diplomové práce bylo popsat průběh vzniku standardů pro testování žáků základních škol v České republice. Při psaní jsem vycházela především z rakouských standardů, a to z důvodu, že u nás funkce standardů nebyla přesně vymezena a zdokumentována, zatímco v Rakousku a jiných evropských zemích testování již několik let úspěšně probíhá a je zavedeno do praxe. Převážně v empirické části, ve které se věnuji přípravě standardů testování v České republice, jsem čerpala z internetových zdrojů a z vlastních poznatků. V průběhu zpracování mé diplomové práce se mi naskytla příležitost zúčastnit se několika pracovních seminářů pod záštitou Národního institutu pro další vzdělávání. Společně s pracovní skupinou pro přípravu standardů německého jazyka jsem měla možnost podílet se na přípravě jednotlivých cvičení, která byla vytvářena na základě výstupů platných dle RVP ZV. Cílem bylo, aby ke každému výstupu bylo zpracováno jedno cvičení. Nad mnohými cvičeními se v průběhu příprav rozpoutaly diskuse, zda je do standardů zařadit či nikoliv. Některé z nich jsem zmínila v kapitole, která se týká problematiky spojené s testováním z německého jazyka.

Jak již bylo zmíněno, v teoretické části jsem se opírala především o rakouské standardy. V České republice kolem standardů testování probíhaly v posledních letech rozsáhlé diskuse, nicméně literatura týkající se vyloženě standardů pro Českou republiku nebyla prozatím publikována.

Další část byla věnována českým standardům testování. Pokusila jsem se shrnout průběh vytváření standardů v České republice a popsat jejich vývoj od samého začátku, tedy od pilotní verze testování, přes celoplošné generální zkoušky až po výběrové testování žáků. Zmíněné výběrové testování žáků, které proběhlo naposledy v roce 2014, bylo prozatím poslední. Jelikož se jednalo o testování žáků 4. a 8. tříd, došlo v závěru k rozporům. Žáci osmých tříd byli testováni na úrovni A1, jejíž úroveň ale dosahují až v devátých ročnících, nikoli už na konci třídy osmé. Od výběrového testování je celý proces příprav pozastaven, a to převážně z finančních důvodů. Jen s těžkostí lze odhadnout, zda se do budoucna ještě nějaké plošné či výběrové testy žáků základních škol uskuteční.

Dále jsem se zmínila o problémech, které přípravy testování doprovázely, o možnostech řešení, odstranění a neustálého vylepšování. Problémy se týkaly především organizačních nesrovnalostí, jelikož zpočátku docházelo k systémovým a technologickým chybám.

V další kapitole popisují problémy týkající se samotných testů, kde jsem vybrala několik bodů, které se během příprav objevily jako nejvíce rozporuplné. Na základě diskusí, které kolem příprav probíhaly, vyplývají největší obavy z toho, že se školy zaměří především na testované předměty a obsahy samotného testování, zatímco ostatní oblasti budou opomenuty a nebude jim věnována dostatečná pozornost, která by se mohla negativně odrazit v přípravách pro další vzdělávání.

Během psaní mé diplomové práce jsem přišla na celou řadu prvků shodných s testováním a přípravou standardů v Rakousku. Porovnávala jsem na základě rakouských standardů vytvořených pro cizí jazyky, tedy pro anglický jazyk, a českých standardů, které byly orientovány na německý jazyk. V některých bodech se české standardy od těch rakouských naopak lišily. Zásadní změnou je to, že v Rakousku má testování žáků kontinuitu, zatímco v České republice se nekoná pravidelně. K dalším rozdílům dochází například ve způsobu zadání nebo v časové dotaci. V Rakousku je zadání cizojazyčné, tedy v anglickém jazyce, zatímco v České republice je v testech použit mateřský jazyk. Co se časové dotace týče, v Rakousku mají žáci na vypracování testu 120 minut. U nás je to pouhých 60 minut, a to v průběhu příprav debatovala pracovní skupina pro německý jazyk o tom, zda by nestačilo pouze 45 minut.

V poslední části práce jsem jako ukázkou vybrala vždy úlohy pro všechny testované skupiny, což jsou 5. ročníky, 9. ročníky na úrovni A1 a 9. ročníky na pokročilé úrovni, tedy A2. Ke každé úrovni jsem zvolila jedno cvičení ke všem testovaným oblastem. Jedná se o poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní. Jak jsem zmínila v kapitolách výše, jazyková dovednost mluvení nebyla z organizačních důvodů testována.

Zatímco v ostatních zemích je testování žáků hodnoceno především pozitivně a funguje v praxi, v České republice se od samého začátku setkalo s mnoha negativními ohlasy, a to zejména z řad široké veřejnosti. Záměrem testování měla být zpětná vazba pro všechny zúčastněné subjekty. Testování mělo mimo jiné sloužit i jako motivační prvek nejen pro žáky, ale i pro samotné pedagogy.

Přestože bylo celoplošné testování žáků prozatím v České republice pozastaveno, věřím, že tvorba standardů testování přispěje ke zkvalitnění výuky nejen německého jazyka.

7. RESÜMEE

Das Ziel dieser Diplomarbeit war den Verlauf der Bildungsstandardsentwicklung für die deutsche Sprache in der Tschechischen Republik zu beschreiben.

Als Inspiration für die tschechische Standardüberprüfung habe ich die österreichischen Bildungsstandards benutzt. In Österreich und in anderen europäischen Ländern findet das Testen der Schüler in den Grundschulen schon seit Jahren erfolgreich statt. In der Tschechischen Republik wurde die genaue Funktion der Bildungsstandards noch nicht bestimmt. Auf Grund dieser Tatsache musste ich überwiegend in dem empirischen Teil die Auskünfte im Internet suchen. Ich hatte auch die Möglichkeit an dem Projekt der Bildungsstandardsvorbereitung in der Zusammenarbeit mit dem NIDV teilzunehmen. Dies war für mich eine große Hilfe.

Der theoretische Teil beschreibt und erklärt die Grundbegriffe, die ich während des Schreibens mehrmals erwähnt habe. Wie ich schon gesagt habe, haben die österreichischen Bildungsstandards für mich als Inspiration gedient. In der Tschechischen Republik gibt es um die Standardüberprüfung zahlreiche Diskussionen, trotzdem wurde noch keine Literatur dazu herausgegeben.

Der empirische Teil beschäftigt sich mit der Entwicklung der tschechischen Standardüberprüfung vom Anfang bis zur heutigen Form. Weiterhin habe ich über die mit dem Testen verbundenen Probleme nachgedacht. Während der Vorbereitungen hat eine Arbeitsgruppe über ein paar grundsätzliche Probleme diskutiert, die ich in meiner Diplomarbeit ausführlicher beschrieben habe. Die Problematik bezieht sich nicht nur auf technische und organisatorische Schwierigkeiten, sondern auch auf Probleme mit den getesteten Bereichen. Ich habe zum Beispiel mehr über Grammatik, Wortschatz, Prüfungszeit u.s.w. erwähnt.

Während des Schreibens habe ich sowohl gleiche als auch unterschiedliche Elemente im Vergleich zum Testen in Österreich gefunden. In Österreich schreibt man zum Beispiel Instruktionen zu Aufgaben in der Fremdsprache, bei uns benutzt man die Muttersprache. Einen Unterschied gibt es auch in der Zeitdotation. Während Schüler in der Tschechischen Republik für eine Testverarbeitung 60 Minuten haben, haben

Schüler in Österreich 120 Minuten zur Verfügung. Sogar hat die Arbeitsgruppe am Anfang über 45 Minuten gesprochen.

Das letzte Testen in der Tschechischen Republik hat im Jahre 2014 stattgefunden. Zurzeit ist das Testen der Schüler stillgelegt und es ist jetzt schwer zu sagen, ob es in der Zukunft noch realisiert wird. Ich denke, dass das schade ist. Meiner Meinung nach ist es eine gute Idee die erworbenen Kompetenzen zu überwachen. Es sollte nicht als eine Sortierung der starken und schwachen Schüler dienen. Ich denke, dass die Ergebnisse zu einer Verbesserung des Schulwesens in Tschechien dienen könnten.

Im Vergleich zu den anderen Ländern, wo die Standardüberprüfung erfolgreich verläuft, war bei uns die Öffentlichkeit damit von Anfang an nicht so einverstanden.

Das Ziel der Standardüberprüfung sollte nicht nur als ein Feedback, sondern auch als Motivationselement für Schüler, Lehrer und alle anderen Teilnehmer dienen.

8. BIBLIOGRAFIE

HOLUB, Josef a Stanislav LYER. *Stručný etymologický slovník jazyka českého*. Vyd. 1. Praha: SPN, 1978, s. 450.

KLIMEŠ, Lumír. *Slovník cizích slov*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1981, s. 734.

KOLEKTIV. *Slovník cizích slov*. Vyd. 1. Praha: Encyklopedický dům, 1996, s. 318.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

BIFIE. Bundesinstitut für Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens. *Ablauf der Überprüfung*, 2011-2015 [online]. [cit. 2014-06-09]. Dostupné z:

<https://www.bifie.at/node/60>

BIFIE. Bundesinstitut für Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens. *Bildungsstandards*, 2014 [online]. [cit. 2014-02-06].

Dostupné z:

<https://www.bifie.at/bildungsstandards>

BIFIE. Bundesinstitut für Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens. *Bildungsstandards. Beispielitem Englisch*, 2014 [online]. [cit. 2014-06-09]. Dostupné z:

https://www.bifie.at/system/files/dl/BIF_12%20Broschuere-E8_1802_web.pdf

BIFIE. Bundesinstitut für Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens. *Bildungsstandards in Österreich. Überprüfung und Rückmeldung*, 2012 [online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z:

https://www.bifie.at/system/files/dl/BIST_R%C3%BCckmeldung_Brosch%C3%BCre_web_u%2Bk_100812.pdf

BIFIE. Bundesinstitut für Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens. *Praxishandbuch. Bildungsstandards für Fremdsprachen (Englisch) 8. Schulstufe. Praxisreihe 4, 3. Überarbeitete Auflage*, 2011 [online]. [cit. 2014-04-20]. Dostupné z:
https://www.bifie.at/system/files/dl/biste_sek1_praxishandbuch_englisch_8_2011-08-22.pdf

BIFIE. Bundesinstitut für Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens. *Überprüfungszyklus, 2011-2015* [online]. [cit. 2014-06-06]. Dostupné z:
<https://www.bifie.at/node/57>

BIFIE. Bundesinstitut für Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens. *Überprüfung und Rückmeldung der Bildungsstandards, 2011-2015* [online]. [cit. 2014-06-06]. Dostupné z:
<https://www.bifie.at/standardueberpruefung>

BMBF. Bundesministerium für Bildung und Forschung. *Zur Entwicklung nationaler Bildungsstandards, 2007* [online]. [cit. 2014-06-17]. Dostupné z:
http://www.bmbf.de/pub/zur_entwicklung_nationaler_bildungsstandards.pdf

CSICR. Česká školní inspekce. *Druhá celoplošná generální zkouška, 2013* [online]. [cit. 2014-06-17]. Dostupné z:
<http://www.csicr.cz/getattachment/e3921ec3-de77-4af4-8485-8c9d62103945>

CSICR. Česká školní inspekce. *Pilotní ověření, 2011* [online]. [cit. 2014-06-16]. Dostupné z:
<http://www.csicr.cz/getattachment/bb33f657-9b3a-46b3-8a6c-bec6d4274e71>

CSICR. Česká školní inspekce. *První celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků, 2012* [online]. [cit. 2014-06-16]. Dostupné z:
<http://www.csicr.cz/getattachment/79e210f8-7e52-4d62-b56e-730f1266f8d9>

CSICR. Česká školní inspekce. *Výběrové testování* [online]. [cit. 2014-06-17].

Dostupné z:

<http://www.csicr.cz/getattachment/ee13b4d5-5229-4d63-8c2e-60f3ebb8705f>

Dictionary, 2015 [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z:

<http://dictionary.reference.com/browse/descriptor>

Duden. *Die deutsche Rechtschreibung*, 2013 [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z:

<http://www.duden.de/rechtschreibung/Deskriptor>

EACEA. The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. *Celostátní*

testování žáků v Evropě, 2010 [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/109CZ.pdf

IQB. Institut zur Qualitätsentwicklung im Bildungswesen. *Ländervergleich Sprachen*

2015 in der Sekundarstufe, 2015 [online]. [cit. 2015-05-07]. Dostupné z:

<https://www.iqb.hu-berlin.de/laendervergleich/LV2015>

KMK. Kultusministerkonferenz. *Ländervergleich 2009*, 2015 [online]. [cit. 2015-04-

20]. Dostupné z:

<http://www.kmk.org/bildung-schule/qualitaetssicherung-in-schulen/bildungsmonitoring/laendervergleiche/laendervergleich-2009.html>

MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Konkretizované očekávané*

výstupy RVP PV, 2013-2015 [online]. [cit. 2014-06-06]. Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/konkretizovane-ocekavane-vystupy-rvp-pv>

MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Opatření-standardy*, 2013

[online]. [cit. 2015-04-02]. Dostupné z:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/opatreni-ministra-skolstvi-mladeze->

MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Společný evropský referenční rámec pro jazyky*, 2001 [online]. [cit. 2014-02-26]. Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>

MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Standardy NJ*, 2013 [online]. [cit. 2014-06-06]. Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/opatreni-ministra-skolstvi-mladeze-a-telovychovy-kterym-se-4>

MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Standardy pro základní vzdělávání*, 2013-2015 [online]. [cit. 2014-02-26]. Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/pro-novinare/co-znamenaji-standardy-pro-zakladni-vzdelavani>

MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Vzdělávací standardy*, 2013-2015 [online]. [cit. 2014-06-02]. Dostupné z:
<http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/ministerstvo-skolstvi-upravilo-a-doplnilo-vzdelavaci>

NIQES. Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy. *Testování žáků*, 2013 [online]. [cit. 2015-05-20]. Dostupné z:
<http://www.niqes.cz/Niqes/media/Testovani/Zpr%C3%A1vy,%20reakce,%20ohlasy%202013/Testovani-zaku.pdf>

NÚV. Národní ústav pro vzdělávání. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*, 2013 [online]. [Cit. 2014-06-02]. Dostupné z:
<http://www.nuv.cz/file/442/>

NÚV. Národní ústav pro vzdělávání. *Standardy pro základní vzdělávání*, 2011-2015 [online]. [cit. 2015-04-27]. Dostupné z:
<http://www.nuv.cz/cinnosti/kurikulum-vseobecne-a-odborne-vzdelavani-a-evaluace/standardy-pro-zakladni-vzdelavani>

Oxford dictionary, 2015 [online]. [cit. 2015-04-20]. Dostupné z:
<http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/standard>

PISA. *Programme for International Student Assessment*, 2012 [online]. [cit. 6. 2. 2013]
Dostupné z:
http://www.pisa2012.cz/?a=podrobny_popis_vyzkumu

RVP. Rámcový vzdělávací program. *Rakouské vzdělávací standardy* [online]. [cit. 2014-06-17]. Dostupné z:
<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/410/rakouske-vzdelavaci-standardy.html/>

SCIED. Scientia in educatione. *Hodnocení vzdělávacích výsledků žáků na školní, národní a mezinárodní úrovni pomocí indiktorů*, 2011 [online]. [cit. 2014-06-17].
Dostupné z:
<http://www.scied.cz/index.php/scied/article/viewFile/14/15>

Slovník cizích slov, 2006-2015 [online]. [cit. 2014-04-28]. Dostupné z:
<http://www.slovník-cizich-slov.net/deskriptor/>

Stop plošné testování žáků 5. a 9. ročníků [online]. [cit. 2015-04-21]. Dostupné z:
<http://stopplosnetestovani.webnode.cz/>

9. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Poslech s porozuměním.....	20
Obrázek 2: Kompetenční model, německý jazyk, 4. třída.....	22
Obrázek 3: Kompetenční model, anglický jazyk, 8. třída	22
Obrázek 4: Cyklus testování na školách	23
Obrázek 5: Průběh testování.....	30
Obrázek 6: Ukázková úloha z anglického jazyka: Multiple choice	33
Obrázek 7: Zúčastněné instituce a jejich spolupráce.....	40
Obrázek 8: Německý jazyk, 5. ročník, čtení s porozuměním	76
Obrázek 9: Německý jazyk, 5. ročník, poslech s porozuměním, původní verze	77
Obrázek 10: Německý jazyk, 5. ročník, poslech s porozuměním, nová verze.....	77
Obrázek 11: Německý jazyk, 9. ročník, Další cizí jazyk, čtení s porozuměním, původní verze ...	78
Obrázek 12: Německý jazyk, 9. ročník, Další cizí jazyk, čtení s porozuměním, nová verze	79
Obrázek 13: Německý jazyk, 9. ročník, Další cizí jazyk, poslech s porozuměním, původní verze	80
Obrázek 14: Ukázka cvičení se 3. pádem (vazba „vorbei an“).....	83

10. SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Způsob zadávání testů.....	28
Graf 2: Stupnice hodnot.....	35
Graf 3: Úspěšnost žáků v testu.....	49
Graf 4: Úspěšnost žáků ZŠ.....	65
Graf 5: Úspěšnost žáků SŠ.....	65

11. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Deskriptory pro dovednost PSANÍ.....	14
Tabulka 2: Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice.....	69
Tabulka 3: Cizí jazyk, očekávané výstupy 1. stupeň.....	72
Tabulka 4: Cizí jazyk, očekávané výstupy 2. stupeň.....	73
Tabulka 5: Další cizí jazyk, očekávané výstupy 1. stupeň.....	73

12. SEZNAM ZKRATEK

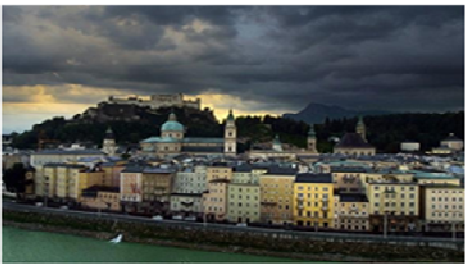
Bildungsforschung, Innovation und Entwicklung des österreichischen Schulwesens	BIFIE
Bundesministerium für Bildung und Forschung	BMBF
Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur	BMUKK
Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment	CERF
Česká školní inspekce	ČŠI
Evropská unie	EU
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	MŠMT
Národní institut pro další vzdělávání	NIDV
Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice	NIQES
Programme for International Student Assessment	PISA
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	RVP ZV
Společný evropský referenční rámec	SERR
Speciální vzdělávací potřeby	SVP
Školní vzdělávací program	ŠVP
Trends in International Mathematics and Science Study	TIMMS

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Všechny tyto přílohy byly přizpůsobeny tisku, a proto se mohou mírně lišit od originálu.

**PŘÍLOHA ČÍSLO 1: Standardy pro základní vzdělávání – Německý jazyk,
Cizí jazyk, 1. stupeň, úroveň A1, Poslech s porozuměním**

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-1-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 2. žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 3. žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost)
Ilustrativní úloha	<p>Poslechni si text dvakrát. Potom doplň do textu chybějící slova.</p> <p>Das bin ich</p> <p>Hallo! Ich heiße Bettina und bin 11 _____ alt. Ich wohne mit meiner Familie in Salzburg. Mein Vater ist Arzt und meine _____ ist Lehrerin. Ich habe eine Schwester. Sie _____ Maria und ist erst 5 Jahre alt. Ich habe viele Hobbys. Ich _____ gern und mache Sport. Oft fahre ich Inliner oder _____ Tennis.</p>
Poznámky k ilustrativní úloze	<p>CJ-5-1-02.1 Zdroje obrázků: Salzburg: [cit. 2013-07-24]. Dostupný pod licencí Creative Commons na www: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:SalzburgerAltstadt02.JPG></p>
Další poznámky:	<p>Transkripce textu: Das bin ich Hallo! Ich heiße Bettina und bin 11 Jahre alt. Ich wohne mit meiner Familie in Salzburg. Mein Vater ist Arzt und meine Mutter ist Lehrerin. Ich habe eine Schwester. Sie heißt Maria und ist erst 5 Jahre alt. Ich habe viele Hobbys. Ich singe gern und mache Sport. Oft fahre ich Inliner oder spiele Tennis.</p>

Zdroj: Příloha č. 1 - 4. MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Standardy NJ*, 2013 [online]. [cit. 2015-06-06]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/opatreni-ministra-skolstvi-mladeze-a-telovychovy-kterym-se-4>

**PŘÍLOHA ČÍSLO 2: Standardy pro základní vzdělávání – Německý jazyk,
Cizí jazyk, 2. stupeň, úroveň A2, Čtení s porozuměním**

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-3-01 Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
Indikátory	1. Žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě
Ilustrativní úloha	
<p><u>Přečti si e-mail a poté odpověz na otázky za textem.</u></p> <p>von</p> <p>Name: <input type="text" value="Susanne Rainer"/> E-Mail-Adresse: <input type="text" value="rainersusi@google.com"/></p> <p>an</p> <p>Name: <input type="text" value="Lea Böck"/> E-Mail-Adresse: <input type="text" value="leaboeck@gooqle.com"/></p> <p>Betreff:</p> <p><input type="text" value="Willkommensparty"/></p> <p>Mailtext:</p> <p>Hallo Lea, <u>du</u> weißt sicher, dass unsere neue Mitschülerin am Donnerstag kommt. Wie besprochen, organisieren Jens und ich eine Willkommensparty für sie. Wir grillen zusammen am Samstagnachmittag bei uns im Garten, so gegen 17 Uhr. Meine Eltern fahren morgen weg und kommen erst am Sonntag zurück. Getränke und etwas zum Grillen bringt jeder selbst für sich mit. Wir besorgen Brot und Semmeln für alle. Lea, könntest du einen Salat machen? Isst du vielleicht gerne vielleicht etwas Süßes zum Nachtisch? Ich möchte nämlich auch einen Kuchen backen. Gib mir bitte bis Mittwoch Bescheid. Danke.</p> <p>Tschüs! Susanne</p> <p><u>Odpověz na otázky:</u></p> <p>Vzor: Was soll Lea machen? <u>Salat</u></p> <p>1) Wer organisiert die Party? _____</p> <p>2) Für wen ist die Party? _____</p> <p>3) Wo <u>findet die</u> Party statt? _____</p> <p>4) Bis wann soll Lea Susanne informieren? _____</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	CJ-9-3-01.1 Zdroj obrázku: [cit. 2013-04-07]. Dostupný pod licencí Creative Commons na www: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Email.jpg> Autor: Ángel Antonito Acosta Roa

**PŘÍLOHA ČÍSLO 3: Standardy pro základní vzdělávání – Německý jazyk,
Cizí jazyk, 2. stupeň, úroveň A2, Mluvení**

Vzdělávací obor	Cizí jazyk																		
Ročník	9.																		
Tematický okruh	2. Mluvení																		
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-2-02 Žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech																		
Indikátory	1. <u>žák krátce</u> pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou)																		
Ilustrativní úloha																			
<p><u>Vyprávěj, jak vypadá tvůj program v úterý. Využij připravenou osnovu.</u></p> <div style="text-align: center;"> </div> <table border="1" data-bbox="523 1178 1150 1541" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="2">Was mache ich am Dienstag?</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6.50</td> <td>aufstehen</td> </tr> <tr> <td></td> <td>frühstücken</td> </tr> <tr> <td></td> <td>zur Schule gehen</td> </tr> <tr> <td>8.00</td> <td>zu Mittag essen</td> </tr> <tr> <td></td> <td>nach Hause gehen</td> </tr> <tr> <td>15.00</td> <td></td> </tr> <tr> <td>am Abend</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>schlafen gehen</td> </tr> </tbody> </table>		Was mache ich am Dienstag?		6.50	aufstehen		frühstücken		zur Schule gehen	8.00	zu Mittag essen		nach Hause gehen	15.00		am Abend			schlafen gehen
Was mache ich am Dienstag?																			
6.50	aufstehen																		
	frühstücken																		
	zur Schule gehen																		
8.00	zu Mittag essen																		
	nach Hause gehen																		
15.00																			
am Abend																			
	schlafen gehen																		
Poznámky k ilustrativní úloze	CJ-9-2-02.1 Zdroj obrázku: [cit. 2013-04-07]. Dostupný pod licencí CC0 na http://pixabay.com/cs/zdarma-kalend%C3%A1%C5%99-jeden%C3%A1ct-jest%C5%99%C3%A1b-31953/																		

**PŘÍLOHA ČÍSLO 4: Standardy pro základní vzdělávání – Německý jazyk,
Další cizí jazyk, 2. stupeň, úroveň A1, Psaní**

Vzdělávací obor	Další cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	DCJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí 2. <u>napíše</u> slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí 3. <u>žák</u> sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)
Ilustrativní úloha	
<p><u>Přečti si text. Potom napiš kamarádovi/kamarádce e-mail o tom, co děláš ty každou středu. Napiš 5 – 7 vět.</u></p> <p>Martinas Mittwoch</p> <p>Der Mittwoch beginnt für Martina um sieben Uhr. Sie steht auf, duscht und zieht sich an. Um Viertel nach sieben sitzt sie dann schon am Frühstückstisch. Nach dem Frühstück fährt sie mit dem Rad zur Schule. Der Unterricht dauert von acht <u>bis</u> zwei. Um halb eins gibt es Mittagessen in der Schulkantine. Nach der Schule fährt sie in den Tennisclub. Um Viertel vor drei fängt nämlich ihr Training an. Sie findet Tennis toll und möchte mal so gut spielen können wie Kvitová. <u>Am Abend</u> macht sie ihre Hausaufgaben, sieht ein bisschen fern oder chattet bei Facebook. Um zehn heißt es dann: Gute Nacht!</p> <p>Liebe/Lieber _____,</p> <p><u>du</u> fragst, was ich mittwochs mache. Ich _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Bis bald!</p> <p>Dein / Deine _____</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	DCJ-9-4-02.3

PŘÍLOHA ČÍSLO 5: Německý jazyk, test - 9. třída: A1

Test obsahuje úkoly týkající se poslechu s porozuměním a čtení s porozuměním. V části testu označeném jako "Poslech s porozuměním – část 1" uslyšíš 6 rozhovorů, z nichž první rozhovor slouží jako příklad. U každého textu jsou uvedeny 3 možné výpovědi. Každý rozhovor uslyšíš dvakrát. Po vyslechnutí rozhovoru zaškrtni tu ze 3 výpovědí, kterou považuješ za správnou. Správná je vždy pouze jedna možnost. Za každé správné řešení obdržíš 1 bod, za celý "Poslech s porozuměním – část 1" můžeš získat 5 bodů. Práce se slovníkem není povolena. Časový limit pro splnění tohoto úkolu je 10 minut.

Poslech s porozuměním – část 1

Podle RVP odpovídá výstupu: Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.

Poslechni si příklad. Tvým úkolem je rozhodnout, která ze tří možností (a, b nebo c) je správná. Text uslyšíš dvakrát.

Příklad:

Klaus: Hallo Simone, wie geht's dir?

Simone: Hallo Klaus, danke, sehr gut. Ich habe eine Eins im Mathetest, also geht meine Mutter heute mit mir zum Pizzaessen!

Klaus: Super! Na dann viel Spaß beim Pizzaessen! Tschüss.

Simone: Tschüss Klaus!

		Obrázek
a	Simone geht alleine Pizza essen.	dívka sama jí pizu
☒	Simone geht mit ihrer Mutter Pizza essen.	dívka a matka jedí pizu
c	Simone geht mit Klaus Pizza essen.	dívka a kluk jedí pizu

Nyní si poslechni 5 následujících rozhovorů. Označ, která ze tří možností (a, b nebo c) je správná. Každý text uslyšíš dvakrát.

Text 1:

Rita: Mama, wo ist meine grüne Jeans?
 Mutter: Ich weiß nicht, schau doch mal im Schrank.
 Rita: Die Jeans ist nicht hier! Hier sind nur T-Shirts und Pullover.
 Mutter: Ach, dann musst du sie suchen und dein Zimmer endlich aufräumen!

		Obrázek
a	Rita sucht ihre Jeans.	džíny
b	Rita sucht ihren Pullover.	svetr
c	Rita sucht ihre T-Shirts.	tričko

Text 2:

Jana: Du, Alex, möchtest du heute mit mir ins Kino gehen? Ich will James Bond sehen.
 Alex: Ja, super, wann gehst du denn?
 Jana: Der Film läuft um halb sechs und um halb acht.
 Alex: Halb acht ist mir zu spät, lieber um halb sechs.
 Jana: OK, dann gehen wir um halb sechs.

		Obrázek
a	Jana und Alex gehen um 17.30 Uhr ins Kino.	analogové hodiny ukazují: 17.30
b	Jana und Alex gehen um 18.30 Uhr ins Kino.	analogové hodiny ukazují: 18.30
c	Jana und Alex gehen um 19.30 Uhr ins Kino.	analogové hodiny ukazují: 19.30

Text 3:

Oma: Sag mal, Anja, wie gefällt dir die neue Schule?
 Anja: Die Schule ist ganz OK, die Leute sind nett.
 Oma: Aha, die Leute sind nett. Und der Unterricht, wie ist der?
 Anja: Geografie ist wie immer toll, aber Mathe und Chemie machen mir keinen Spaß.

		Obrázek
a	Anjas Lieblingsfach ist Chemie.	symbol pro chemii
b	Anjas Lieblingsfach ist Geografie.	symbol pro zeměpis (globus?)
c	Anjas Lieblingsfach ist Mathe.	symbol pro matematiku

Text 4:

Anna: Markus, kannst du mir bitte helfen?

Markus: Was ist denn los?

Anna: Ich suche mein Buch, aber ich finde es nicht. In der Schultasche ist es nicht, auf dem Tisch auch nicht.

Markus: Und im Schrank, hast du da schon gesucht?

Anna: Danke, da ist es!

		Obrázek
a	Annas Buch ist auf dem Tisch.	kniha leží na stole
b	Annas Buch ist im Schrank.	kniha leží ve skříni
c	Annas Buch ist in der Schultasche.	kniha je v batohu/ školní tašce

Text 5:

Kellner: Guten Abend, was möchten Sie essen?

Frau Müller: Was haben Sie heute?

Kellner: Der Fisch mit Kartoffeln ist sehr gut, die Spaghetti mit Pilzen sind fantastisch und das Schnitzel mit Pommes ist sehr lecker.

Frau Müller: Fisch mag ich nicht, Pommes sind nicht gesund, also nehme ich die Spaghetti.

Kellner: Gern und was möchten Sie trinken?

Frau Müller: Einen Apfelsaft, danke.

		Obrázek
a	Frau Müller nimmt Fisch.	ryba na talíři
b	Frau Müller nimmt Schnitzel.	řízek
c	Frau Müller nimmt Spaghetti.	špagety na talíři

V části testu označené jako “Poslech s porozuměním – část 2” uslyšíš 6 nahrávek z telefonního záznamníku, z nichž první nahrávka je vzorová. K nahrávkám je vždy uvedena otázka se 3 možnými odpověďmi. Každou nahrávku uslyšíš dvakrát. Po vyslechnutí záznamu zaškrtni tu ze 3 odpovědí, kterou považuješ za správnou. Správná je vždy pouze jedna odpověď. Za každou správnou odpověď obdržíš 1 bod, za celý “Poslech s porozuměním – část 2” můžeš získat 5 bodů. Práce se slovníkem není povolena. Časový limit pro splnění tohoto úkolu je 10 minut.

Poslech s porozuměním – část 2

Podle RVP odpovídá výstupu: Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Poslechni si příklad. Tvým úkolem je rozhodnout, která odpověď na otázku k textu je správná (a, b nebo c). Tu zaškrtni. Text uslyšíš dvakrát.

Příklad:

Hallo Franz, hier ist Monika. Was machst du eigentlich heute Abend? Ich gehe mit ein paar Freunden aus meiner Theatergruppe ins Kino. Möchtest du mitkommen? Wir treffen uns um Viertel nach 7 vor dem Kino. Der Film beginnt um halb 8. Also vielleicht bis heute Abend!

Wann beginnt der Film?		Obrázek
a	18.30 Uhr	analogové hodiny ukazují: 18.30
b	19.15 Uhr	analogové hodiny ukazují: 19.15
☒	19.30 Uhr	analogové hodiny ukazují: 19.30

Nyní si poslechni pět krátkých nahrávek a stejně jako v příkladu rozhodni, která odpověď na otázku k textu (a, b nebo c) je správná. Tu zaškrtni. Texty uslyšíš dvakrát.

Text 1:

Hallo Monika, Peter hier. Ich kann morgen leider nicht kommen. Ich bin krank. Hast du auch am Freitag oder Samstag Zeit? Schick mir bitte eine SMS, meine Nummer kennst du ja. Also bis dann.

Warum ruft Peter an?		Obrázek
a	Er hat heute keine Zeit.	Kluk nemá čas (přeškrtnuté hodiny).
b	Er kann keine SMS schicken.	Přeškrtnutý mobil.
c	Er kann morgen nicht kommen.	Trhací kalendář – zítra kluk nemůže přijít, je nemocný.

Text 2:

Hallo Hans, hier spricht Mutti. Ich komme heute später, kannst du bitte einkaufen? Kauf 5 Brötchen und Käse. Wasser und Salami haben wir noch zu Hause. Und in der Küche steht noch Milch und Kuchen für dich. Tschüss.

Was soll Hans kaufen?		Obrázek
a	Brötchen und Käse.	housky a sýr
b	Milch und Kuchen.	mléko a koláč (kousek koláče pečeného na plechu)
c	Wasser und Salami.	voda a salám

Text 3:

Hallo Peter, Jan hier.

Ich mache am Samstag eine Grillparty. Kannst du kommen?

Die Adresse ist Adalbertstraße 22. Nimm die Straßenbahn 75 bis zur Haltestelle Stadtpark.

Der Bus fährt am Samstag nicht und mit dem Fahrrad dauert es zu lange. Ich freue mich auf dich! Tschüss Jan.

Wie kommt Peter zu Jans Party?		Obrázek
a	Mit dem Bus.	autobus
b	Mit dem Fahrrad.	kolo
c	Mit der Straßenbahn.	tramvaj

Text 4:

Hallo Pia, hier ist Martin. Sag mal, bist du mit der Hausaufgabe in Physik schon fertig? Ich verstehe das überhaupt nicht. Kannst du mir helfen? Mathe und Chemie waren einfach, da kann ich dir helfen. Ruf mich bitte schnell an! Danke.

Was versteht Martin nicht?		Obrázek
a	Chemie.	symbol pro chemii
b	Mathe.	symbol pro matematiku
c	Physik.	symbol pro fyziku

Text 5:

Hallo Sarah, ich bin's Steffi. Ich kann mein Deutschbuch nicht finden. Ist es bei dir? Ich glaube, es liegt auf dem CD-Regal oder auf dem Tisch mit den Blumen. Bitte bring es heute in die Schule mit. Danke!

Was sucht Steffi?		Obrázek
a	Die Blumen.	2-3 kytky v květináči
b	Die CDs.	cédéčka
c	Das Deutschbuch.	učebnice němčiny s nápisem „Deutsch“

V části testu označené jako "Čtení s porozuměním – část 1" najdeš 2 jednoduché texty.

U každého textu je uvedeno 5 úkolů, u prvního textu take jeden příklad. Po přečtení textů a úkolů zaškrtni u každého z 5 úkolů tu informaci, kterou považuješ za správnou. Správná je vždy pouze jedna odpověď. Za každou správnou odpověď obdržíš 1 bod, za celé "Čtení s porozuměním – část 1" můžeš získat 10 bodů. Práce se slovníkem není povolena.

Časový limit pro splnění tohoto úkolu je 10 minut.

Čtení s porozuměním – část 1

Podle RVP odpovídá výstupu: Žák rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Přečti si text 1 a text 2 a zaškrtni, zda jsou informace uvedené v tabulce pravdivé (R = richtig) nebo nepravdivé (F = falsch).

Text 1

Meine Kontakte in Deutschland

Yasmin ist 13 Jahre alt und kommt aus der Türkei. In ihrer Freizeit ist sie viel mit ihren Freundinnen und ihrer Familie zusammen.

„Mit meinen Freundinnen bin ich zusammen im Ballettunterricht und telefonieren oft. Wir sehen uns in der Schule. Abends gehen wir manchmal ins Kino.

Meiner Mutter erzähle ich alles. Sie ist wie eine Freundin für mich, ohne sie kann ich gar nicht leben. Ich helfe ihr auch zu Hause.

Meinen Vater sehe ich nur zwei Mal im Monat. Das ist nicht viel, aber wir machen immer schöne Sachen.

Oma und Opa kommen oft zu Besuch, sie wohnen in der Nähe. Ich gehe auch zu ihnen, wir sehen uns jeden Tag.

Příklad:

Yasmin ist 13 Jahre alt.	☒	F
1. Yasmin hat viel Kontakt zu Freundinnen und Familie.	☒	F
2. Yasmin sieht ihre Freundinnen nur in der Schule.	☐	☒
3. Yasmin hat ihre Mutter gern und hilft ihr.	☒	F
4. Yasmin sieht ihren Vater jeden Tag.	☐	☒
5. Die Großeltern von Yasmin wohnen weit weg.	☐	☒

(Quelle: <http://www.kaleidos.de/alltag>)

Text 2

Wo ist meine Katze?

Meine Katze Milli ist weg! Ich suche Milli schon zwei Tage, aber ich kann sie nicht finden. Milli ist sehr lieb und schön. Sie ist weiß, hat schwarze Ohren und die Augen sind grau. Milli trinkt gern Milch und isst am liebsten Fisch, aber kein Fleisch. Ich bin sehr, sehr traurig. Ohne Milli kann ich nicht schlafen! Ruf mich bitte an, wenn du sie siehst. Bring mir Milli zurück und du bekommst 20 Euro!

Meine Telefonnummer ist: +49 608 326 458.

Příklad:

Die Katze heißt Milli.	~~R~~	F
1. Milli ist schon zwei Tage nicht zu Hause.	R	F
2. Milli ist weiß und ihre Ohren sind grau.	R	F
3. Milli isst gerne Fisch und Fleisch.	R	F
4. Milli kann nicht alleine schlafen.	R	F
5. Wer Milli zurückbringt, bekommt Geld.	R	F

V části testu označeném jako “Čtení s porozuměním – část 2” najdeš 5 dvojic krátkých textů a jednu dvojici textů jako příklad. U každé dvojice jsou uvedeny dvě adresy webových stránek nebo mailové adresy. Po přečtení textů zaškrtni tu adresu, která se týká požadavku z úvodní informace. Správná je vždy pouze jedna odpověď. Za každou správnou odpověď obdržíš

1 bod, za celé “Čtení s porozuměním – část 2” můžeš získat 5 bodů. Práce se slovníkem není povolena. Časový limit pro splnění tohoto úkolu je 10 minut.

Čtení s porozuměním – část 2

*Podle RVP odpovídá výstupu: **Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům***

Přečti si dvojice textů a úvodní informaci k nim. Poté zaškrtni (a) nebo (b) podle toho, který z obou textů odpovídá požadavku z úvodní informace.

Příklad

Dein Handy ist kaputt und du brauchst ein neues. Aber du hast nicht viel Geld.

Electro-City Alles für zu Hause und die Freizeit. Fernseher, Computer, Foto- und Videokameras, Mobiltelefone. Nur neue Modelle und Top-Marken, alles exklusiv! www.electro-city.de	City-Elektro Elektronik für alle! Alles super billig! Wir haben große und kleine Geräte, alle Marken, Kategorien und Modelle. Diese Woche: Kleine Preise für Mobiltelefone und MP3-Player. www.city-elektro.de
--	--

(a)	www.electro-city.de
~~(b)~~	www.city-elektro.de

Text 1: Du willst Fußball spielen.

www.sport-und-mehr.de
--

Sportinformationen aus aller Welt:

- Eishockey   - Fußball
- Formel 1   - Tennis
- Basketball   - und mehr

www.sportlich.de
--

Sport macht gesund und fit.

Komm in unseren Klub, wir haben:

- Fußball   - Gymnastik
- Schwimmen   - Klettern

(a)	www.sport-und-mehr.de
(b)	www.sportlich.de

Text 2: Du möchtest ein Haustier. Du hast aber wenig Zeit und bist oft nicht zu Hause.

Meine Goldfische brauchen ein neues Haus. Ich fliege zum Studium nach England und kann meine Fische nicht mitnehmen. Sie sind ganz lieb und unkompliziert. Das Aquarium bekommst du auch!

maria.schmidt@gmail.com

Wer will einen süßen, kleinen Labrador Retriever?

Wir verschenken fünf Hundebabys, 1 Monat alt, gesund und lustig. Die Hunde brauchen viel Platz und wollen immer spielen.

martinmueller@google.com

(a)	maria.schmidt@gmail.com
(b)	martinmueller@google.com

Text 3: Du bist gut in Mathematik und möchtest etwas Geld bekommen.

Ist die Schule ein Problem?
Ich kann dir helfen in:
- Mathematik   - Biologie
- Englisch   - Geschichte
nachhilfe@gmail.com

Die Schule ist ein Problem für mich.
Mathematik und Biologie verstehe ich nicht.

Bist du Schüler oder Student und kannst mir helfen? Ich zahle 10 Euro pro Stunde.

klaus.bayer@yahoo.de

(a)	nachhilfe@gmail.com
(b)	klaus.bayer@yahoo.de

Text 4: Du möchtest im Sommer intensiv Deutsch lernen.

Hurra, der Sommer ist da!
Willst du Spaß und Sport und dazu noch etwas lernen?
Am Vormittag lernst du Englisch oder Deutsch, am Nachmittag spielen wir Fußball und Volleyball.
www.aktiv-ferien.com

Sommerferiencamps in Österreich
Wir haben 2 und 3-wöchige Camps in Graz für alle, die gerne Sport machen und Kultur lieben. Tennis, Volleyball, Museen und Theater: alles in einem!
www.ferien-in-oesterreich.at

(a)	www.aktiv-ferien.com
(b)	www.ferien-in-oesterreich.at

Text 5: Du möchtest im September um 21 Uhr in den Zoo gehen.

www.tierpark-muenchen.de
Tierpark Hellabrunn - München
Wir haben ganzjährig für Sie geöffnet!
Öffnungszeiten:
April - September: **9 - 18 Uhr**
Oktober - März: **9 - 17 Uhr**
Täglich geöffnet!

www.tierpark-salzburg.at
Tierpark Hellbrunn - Salzburg
Im August und September bietet unser Zoo am Wochenende einen Nachtzoo an. An diesen Tagen ist der Zoo bis 23.00 Uhr geöffnet!

(a)	www.tierpark-muenchen.de
(b)	www.tierpark-salzburg.at